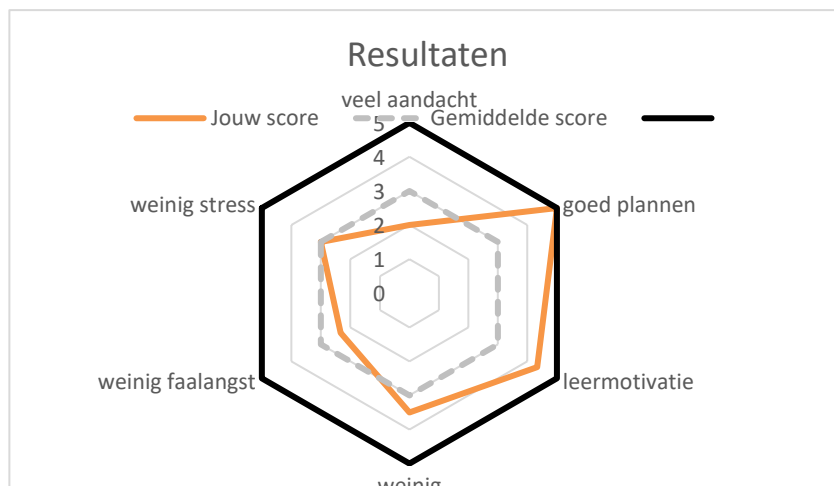

Ervaringen met de Leidse Scan voor Studievaardigheden

Een onderzoek naar de ervaringen van eerstejaarsstudenten Social Work met de Leidse Scan voor Studievaardigheden

Wat zijn de ervaringen van eerstejaarsstudenten SW met de LSS?
Laura van Vliet 1111852

TPH48A – Afstuderen
28-06-2022
Kans 2

Opdrachtgever:
Inhoudelijk begeleider:
Examinator:

Onderzoeksteam Studiesucces – Jesse Roest
Suzanne Slotboom
Nadia de Haan

Door het inleveren van dit werkstuk verklaar ik dat het werkstuk eigen werk is en dat het vrij is van plagiaat.

Indien gewenst is de ruwe data bij de onderzoeker op te vragen.

Voorwoord

Beste lezer,

Voor u ligt het onderzoeksrapport dat ik in het kader van mijn afstuderen aan de opleiding Toegepaste Psychologie geschreven heb voor onderzoeksteam Studiesucces. In de periode van februari 2022 tot en met mei 2022 heb ik onderzocht wat de ervaringen van eerstejaarsstudenten Social Work met de LSS zijn, met als gevolg dit onderzoeksrapport.

Mijn dank gaat uit naar Suzanne Slotboom voor de begeleiding die zij mij heeft geboden tijdens het schrijven van mijn scriptie. Ook wil ik mijn opdrachtgever Jesse Roest, van onderzoeksteam Studiesucces, bedanken voor de ondersteuning en het bieden van deze kans en het vertrouwen. Ik vond het een erg leuk onderwerp en kijk positief terug op het afgelopen halfjaar.

Tot slot wil ik graag alle respondenten bedanken die aan het onderzoek hebben meegewerkt en mijn familie en vriend, die mij steeds weer motiveerden om aan de slag te gaan met mijn scriptie.

Ik heb met veel plezier en enthousiasme aan dit onderzoek en deze scriptie gewerkt en wens u veel plezier met lezen.

Laura van Vliet
Delft, 12 juni 2022

Samenvatting

Dit onderzoek gaat in op de ervaringen van eerstejaarsstudenten Social Work met de Leidse Scan voor Studievaardigheden (LSS). Omdat het onderzoeksteam dat deze scan faciliteert geen beeld had van de ervaring met het rapport en het proces dat na teruggave van het rapport in gang werd gezet, is er een enquête onder de studenten verspreid en zijn er zeven studenten geïnterviewd met als doel het beantwoorden van de onderzoeksvraag 'Wat zijn de ervaringen van eerstejaarsstudenten Social Work met de LSS?'

Uit de enquête en de half-gestructureerde interviews blijkt dat de studenten doorgaans positief zijn op de infographic die in het rapport wordt gepresenteerd. Ook geven zij aan de tips in het rapport nuttig te vinden en hebben zij hierop nog een aantal aanvullingen. De studenten geven aan de LSS vooral in te vullen omdat dit van hen gevraagd werd en er wordt door de studenten vrijwel nooit vervolg gegeven aan de uitslag. De studenten hebben nuttige tips gegeven voor de koppeling van de LSS met het onderwijs. Zij geven aan daar, naast ondersteuning van de slb'er, behoefte aan te hebben om actief met de uitslag van de LSS aan de slag te gaan. Ook zouden zij graag zien dat de LSS aan het eind van het jaar nog een keer wordt teruggebracht, zodat zij de eigen voortgang en ontwikkeling kunnen inzien.

Er kan geconcludeerd worden dat de ervaringen van de studenten Social Work op de LSS grotendeels positief zijn, maar er is op verschillende gebieden nog ruimte voor verbetering. Omdat het doel van de LSS niet helder is voor de studenten wordt aanbevolen om het doel eerder en duidelijker naar de studenten te communiceren in de SLB les. Ook wordt aanbevolen om de LSS beter te integreren in de SLB en reflectielessen door hierover met elkaar in gesprek te gaan en door actief te reflecteren in de lessen. Verder wordt aanbevolen om te bepalen of het nuttig is om de LSS aan het eind van het schooljaar nogmaals te versturen. Tot slot wordt geadviseerd om de tips en aanvullingen van de studenten op het rapport mee te nemen en in het rapport te verwerken.

Summary

This study examines first-year Social Work students' experiences with the Leiden Scan of Study Skills (LSS). Because the research team that facilitates this scan did not have an idea of the experience with the report and the process that was put in place after the report was returned, a survey was distributed to the students and seven students were interviewed with the goal of answering the research question: "What are first-year Social Work students' experiences with the LSS?"

The survey and semi-structured interviews show that the students are generally positive about the infographic presented in the report. They also indicate that they find the tips in the report useful and have some additions to them. The students indicate that they filled in the LSS mainly because they were asked to, and that they almost never followed up on the results. The students have given useful tips for linking the LSS to current education. They indicate that in addition to support from the study career counselor, they need to actively work with the results of the LSS. They would also like the LSS to be returned to them at the end of the year so that they can review their own progress and development.

It can be concluded that Social Work students' experiences on the LSS are largely positive, but there is room for improvement in several areas. Because the purpose of the LSS is not clear to the students, it is recommended that the purpose will be communicated earlier and more clearly to the students in the SLB lesson. It is also recommended to better integrate the LSS in the SLB and reflection lessons by discussing it with each other and by actively reflecting in the lessons. Furthermore, it is recommended to determine if there is a need for an extra LSS at the end of the school year. Finally, it is recommended to take the tips and additions from the students and incorporate them in the report.

Inhoud

Voorwoord	1
Samenvatting	2
Summary	3
Achtergrond	5
Analyse van de organisatie	5
Maatschappelijke relevantie	6
Aanleiding voor de opdracht	6
Probleemanalyse	8
Doelstelling en probleemstelling	9
Theoretisch kader	10
Deelvragen	17
Methode	18
Resultaten	22
Deelvraag 1: Wat vinden eerstejaarsstudenten SW van de vorm van het individuele rapport van de LSS?	22
Deelvraag 2: Op welke manieren geven de eerstejaarsstudenten vervolg aan de verbeterpunten die in het rapport naar voren komen?	26
Deelvraag 3: Welke factoren zijn van invloed op het proces dat na teruggave van het individueel rapport in gang wordt gezet?	27
Deelvraag 4: Wat hebben eerstejaarsstudenten SW nodig om effectief op de uitkomsten van de LSS te reflecteren?	28
Conclusie	30
Conclusie onderzoeksvraag	31
Discussie	33
Productevaluatie	33
Procesevaluatie	34
Reflectie/visie op de eigen rol	34
Aanbevelingen	35
Literatuurlijst	37
Bijlage I: Begrippenlijst	40
Bijlage II: verzoek tot invullen enquête:	41
Bijlage III: Enquêtevragen	42
Bijlage IV: Topiclijst interviews	43
Bijlage V: voorbeeldrapport LSS	45
Bijlage VI: Poster	49

Achtergrond

Volgens Vereniging Hogescholen (2021) behaalt ongeveer de helft van alle studenten die aan een bacheloropleiding begint binnen vijf jaar een diploma. De overige helft stopt met de studie of maakt de overstap naar een andere opleiding.

Studiesucces is hier een belangrijke pijler in. Het betekent dat de student zich op allerlei fronten kan ontwikkelen tot een volwaardige professional. Studiesucces is een belangrijk onderdeel van 'Een leven lang leren', wat inhoudt dat een persoon nooit is uitgeleerd en dat het goed is om gedurende het leven te blijven ontwikkelen (Feldman, 2015, p. 27). De focus ligt bij studiesucces nog vaak op het aantal behaalde European Credits (EC), dat als objectieve maatstaf voor studiesucces wordt gebruikt. Volgens Roest (persoonlijke communicatie, 8 maart 2021) gaat studiesucces echter om veel meer dan alleen de behaalde EC.

Analyse van de organisatie

Onderzoeksteam Studiesucces, dat binnen Hogeschool Leiden voor de opleidingen Toegepaste Psychologie en Social Work onderzoek doet naar studiesucces onder studenten, heeft een Leidse scan voor studievoordigheden (LSS) ontwikkeld om de studievoordigheden die gerelateerd zijn aan studiesucces voor studenten in kaart te brengen. Deze scan heeft het doel een proces van reflectie en ontwikkeling bij de student in gang te zetten om studie-uitval te voorkomen. De LSS wordt zowel bij de opleiding Toegepaste Psychologie als de opleiding Social work ingezet. Door recente veranderingen in de vorm van het rapport dat studenten Social Work naar aanleiding van de LSS ontvangen, zoals het toevoegen van een infographic met de score van de student, is er behoefte aan een onderzoek dat ingaat op de ervaringen van eerstejaarsstudenten Social Work met het rapport van de LSS en het proces van reflectie en ontwikkeling dat hierop volgt.

Het onderzoeksteam Studiesucces (OTS) is in 2011 opgericht onder de naam Bureau Studiesucces (BSS). Het team werd in 2015 onderdeel van de faculteit Social Work (SW) & Toegepaste Psychologie (TP) van Hogeschool Leiden en deed onderzoek naar de voorspellende factoren voor studiesucces onder studenten. Aan de hand van deze onderzoeken werden interventies geadviseerd en geëvalueerd. In 2018 is de naam van het onderzoeksteam aangepast naar Onderzoeksteam Studiesucces. Het team bestaat momenteel uit twee medewerkers die ook als docent werken en focust zich door middel van onderzoek en ontwikkeling op de volgende onderwerpen:

- Instroom en selectie TP;
- Academische- en sociale integratie na instroom SW en TP (Onderzoeksteam Studiesucces, 2022).

De LSS

Als onderdeel van de academische en sociale integratie na instroom, zoals hierboven benoemd, heeft het onderzoeksteam de Leidse Scan voor Studievoordigheden (LSS) ontwikkeld en geïmplementeerd. Deze scan is ontwikkeld om de succesvolle voorspellers van studiesucces in kaart te brengen (Slotboom & van Hulzen, 2019). In de LSS wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende schalen waarvoor een score wordt berekend:

- Aandacht
- Plannen
- Faalangst
- Studiestress
- Uitstelgedrag
- Leermotivatie

Naast deze zes schalen is er nog een categorie die wel behandeld wordt maar waar geen score voor wordt berekend. Dit is de schaal Leerstrategieën. Bij dit onderdeel krijgt de student te zien wat er geantwoord is.

De LSS wordt door studenten SW en TP ingevuld in de tweede periode van het eerste studiejaar. De LSS werd voor het eerst afgenomen in september 2015 en is daarna meerdere keren aangepast. Sinds studiejaar 2021/2022 wordt de LSS in de huidige vorm gebruikt. De scan bestaat uit 37, grotendeels gesloten, vragen en gaat in op de gebieden studievaardigheden en studiehouding. Na het invullen van de vragenlijst ontvangen de studenten een individueel rapport waarin aan de hand van de scores op de schalen inzicht gegeven wordt in de eigen studievaardigheden. Ook worden er in dit rapport per onderdeel tips genoemd die de student kan gebruiken om de studievaardigheden te verbeteren. De LSS is in studiejaar 2021/2022 door 120 studenten SW ingevuld. De bedoeling van de LSS en het rapport is het in gang zetten van een reflectieproces waarin de student actief reflecteert en aan de slag gaat met de eigen studievaardigheden en de studiehouding, al dan niet door aan de slag te gaan met de tips en adviezen die in het rapport gegeven worden.

Maatschappelijke relevantie

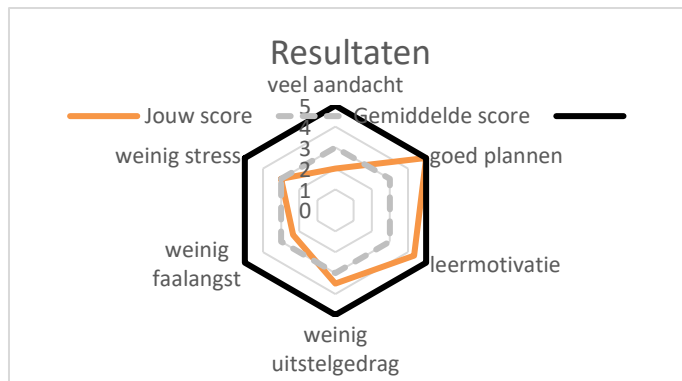
Waar tijdens het voortgezet onderwijs vooral wordt ingezet op de levensvaardigheden, zoals zelfbewustzijn, relatievaardigheden en verantwoordelijke besluitvorming (Nederlands Jeugdinstituut, 2017) gaat het vanaf het hoger beroepsonderwijs meer over studie-gerelateerde vaardigheden zoals de vaardigheden die opgenomen zijn in de LSS.

Veel studenten kampen tijdens de studie met problemen. Uit onderzoek van Onzenoort (2010) blijkt dat het beschikken over adequate studievaardigheden de kans op studie-uitval verkleint. Door studenten vroegtijdig een inzicht te bieden in hun sterke en zwakkere studievaardigheden krijgen zij de kans hier op tijd aan te kunnen werken waardoor zij hier de rest van de studie baat bij hebben. Het is goed mogelijk dat studenten zich niet bewust zijn van het feit dat zij bijvoorbeeld faalangst hebben. Door een scan als de LSS worden zij zich hiervan bewust en krijgt de student de kans hier aan te gaan werken.

Door studenten dit inzicht al tijdens het eerste jaar te bieden is de kans groot dat studievertraging of studie-uitval beperkt wordt. Uit recent onderzoek van Trimbos-instituut et al. (2021) hebben studenten met studievertraging een hogere kans op psychische klachten dan studenten zonder studievertraging. In het hoofdstuk 'Probleemanalyse' wordt hier verder op ingegaan.

Aanleiding voor de opdracht

Het onderzoeksteam Studiesucces heeft de vorm van het individuele rapport van de LSS voor studenten SW dit jaar aangepast naar een nieuwe en beknoptere vorm (Roest & van Hulzen, persoonlijke communicatie, 25 oktober 2022). Dit is gedaan omdat uit evaluaties bleek dat studenten SW doorgaans minder bereid waren om langere teksten te lezen dan studenten TP (Roest & van Hulzen, persoonlijke communicatie, 25 oktober 2022). In plaats van een rapport waar per categorie werd uitgelegd wat de categorie meet en wat de student hierop scoorde is er nu gebruik gemaakt van een infographic waarin in een oogopslag inzicht verkregen zou moeten worden in de eigen score. In de infographic wordt gebruik gemaakt van een vergelijking tussen de eigen en de gemiddelde score. De gemiddelde score die gebruikt wordt is 3. Na de infographic volgt een beknopte uitleg van de verschillende categorieën en wordt er met een tabel nogmaals duidelijk gemaakt welke score de student op welke categorie heeft behaald. Het document wordt afgesloten met een overzicht van tips die per vaardigheid genomen kunnen worden om de score te verbeteren. Als laatste advies wordt aan de studenten meegegeven om de resultaten van het rapport met de SLB-er te bespreken. Hieronder volgt een voorbeeld van hoe de infographic eruit ziet:

Bron: zelf ingevulde LSS

Omdat deze vorm in studiejaar 2021/2022 pas voor het eerst gebruikt werd is er nog niet onderzocht wat de eerstejaars studenten SW van deze nieuwe vorm vinden. Het onderzoeksteam wilde daarom graag inzicht krijgen in de ervaringen van de studenten SW met deze infographic (Roest & van Hulzen, persoonlijke communicatie, 25 oktober 2021).

Ook is de vragenlijst die de studenten invullen om tot de LSS te komen dit jaar, na onder andere aanbevelingen uit eerdere afstudeeronderzoeken, aangepast. Het onderzoeksteam wilde naast de ervaringen met het aflezen van het individuele rapport ook graag inzicht krijgen in de mate waarin studenten zichzelf in de uitslag herkennen, het doel van de scan begrijpen en in hoeverre zij aan de slag gaan met de tips en adviezen die in het individuele rapport worden gegeven (Roest & van Hulzen, persoonlijke communicatie, 25 oktober 2021).

De LSS werd bij de opleiding SW nog niet eerder als onderdeel van SLB behandeld. Wel staat er sinds studiejaar 2021/2022 in de studiehandleiding van SLB benoemd dat de student het rapport met de SLB-docent kan bespreken tijdens de individuele gesprekken (Roest, online vergadering, 15 februari 2022). Het onderzoeksteam gaf dan ook aan graag te willen weten in hoeverre dit gebeurt en wat er gedaan kan worden om dit eventueel te verbeteren.

Samenvattend gaat het in het onderzoek dus om de ervaringen van de SW studenten met de LSS en het vervolg dat hieraan gegeven wordt. Er is op dit moment namelijk nog geen inzicht in hoe de studenten het werken met de LSS en het individuele rapport hebben ervaren en of dit daadwerkelijk een proces van reflectie in gang zet.

Probleemanalyse

In dit hoofdstuk wordt beschreven wat het maatschappelijk belang van het vraagstuk is en wordt er ingegaan op mogelijke, reeds onderzochte, oorzaken van het probleem.

Zoals in de aanleiding al benoemd behaalt volgens Vereniging Hogescholen (2021) ongeveer de helft van alle studenten die aan een bacheloropleiding begint binnen vijf jaar een diploma. De overige helft stopt met de studie of maakt de overstap naar een andere opleiding.

In 2015 haalde 47,6% van alle studenten die aan de opleiding Social Work begonnen binnen vijf jaar een diploma. In 2019 viel 11,6% van de studenten na het eerste studiejaar uit (Vereniging Hogescholen, 2021).

Deze cijfers zijn volgens Intermijn (2019) naast een verkeerde studiekeuze in veel gevallen ook te verklaren door een gebrek aan studievoordigheden. Veel studenten merken dat de overgang naar het HBO groot is. Waar bijvoorbeeld op de middelbare school of op het MBO wordt verwacht dat de student kleine hoeveelheden stof tot zich hoeft te nemen, wordt er op het HBO verwacht dat studenten voor een tentamen veel meer stof bestuderen. Het kan voor studenten lastig zijn om met deze andere soort leerstrategieën om te gaan. Ook plannen en het houden van overzicht is voor veel eerstejaarsstudenten een struikelblok.

Volgens Woudt-Mittendorf (2019) komt het wel eens voor dat docenten verwachten dat eerstejaars HBO studenten zelfstandig kunnen leren en zelfsturend gedrag kunnen vertonen. Onderzoek laat zien dat dit, mede door de jonge leeftijd van de meeste eerstejaarsstudenten, niet van de studenten verwacht kan worden en dat hier gerichte begeleiding bij geboden zou moeten worden. Ook toont onderzoek volgens Woudt-Mittendorf (2019) aan dat de focus bij studieloopbaanbegeleiding in het algemeen nog te veel ligt op de studievoortgang en niet op de professionele ontwikkeling van de student. Het zou hier veel meer moeten gaan over reflecteren op ervaringen en het eigen handelen, zelfgestuurd leren en het leren over de eigen identiteit.

Uit recent onderzoek van RIVM et al. (2021) naar studentenwelzijn van studenten in het hoger onderwijs blijkt dat 17% van de deelnemende studenten een studievertraging heeft van één jaar of langer. Deze studievertraging lijkt samen te gaan met een hogere kans op psychische problemen. Ook leidt de studieschuld, die samen kan hangen met studievertraging, in sommige gevallen tot minder mentaal welbevinden (RIVM et al. 2021).

Het onderzoek 'Caring Universities' (ZonMw, 2020) toont aan dat psychische problemen bij studenten vaak te maken hebben met voortijdige studie-uitval, slechte resultaten en de aanwezige kans op werkloosheid.

Naast de mentale impact die studie-uitval op de student kan hebben, speelt ook het feit mee dat een student die uitvalt vaak een jaar verspilt en dus later de arbeidsmarkt betreedt. Dit zorgt voor financiële gevolgen voor zowel de student als de samenleving. Als de student besluit om niet verder te studeren is het maar de vraag of hij of zij een baan vindt (Van Horssen, 2010).

Het is dus van belang tijdig aandacht aan de studievoordigheden te besteden om studievertraging, studie-uitval en de mogelijke negatieve gevolgen daarvan zo veel mogelijk te beperken. Omdat de LSS ingaat op het ontwikkelen van de studievoordigheden van de student kan dit in relatie tot studie-uitval en studievertraging een waardevol instrument zijn.

Doelstelling en probleemstelling

Doelstelling opdrachtgever

Het doel van de opdrachtgever is om erachter te komen wat de ervaring van eerstejaarsstudenten SW met de LSS is en om erachter te komen hoe het proces van reflectie dat hierop volgt gestimuleerd kan worden om vervolgens aanpassingen in de werkwijze met de LSS te kunnen doen.

Doelstelling onderzoek

Het doel van het onderzoek is om kennis te verkrijgen over en inzicht te verkrijgen in de ervaringen van eerstejaarsstudenten SW met de LSS en het reflectieproces dat hierop volgt, om uiteindelijk aanbevelingen voor verbetering van de LSS te kunnen geven.

Onderzoeksvraag

Wat zijn de ervaringen van eerstejaarsstudenten SW met de LSS?

Theoretisch kader

In dit hoofdstuk wordt eerst ingegaan op wat studiesucces inhoudt en welke studievaardigheden in de LSS aan bod komen. Daarna zal er een analyse worden gegeven van de doelgroep waarbij in wordt gegaan op het stukje 'reflecteren' dat een grote rol speelt bij het aanleren van studievaardigheden. Na deze analyse volgt er een theorie die ingaat op de motivatie en tot slot volgen er een tweetal relevante modellen die ingaan op gedragsintentie- en verandering en bewustzijn en bekwaamheid.

Wat is studiesucces?

Voor het begrip studiesucces bestaan vele definities. Volgens Studiekeuze123 (z.d.) gaat het er bij studiesucces om hoe succesvol een student kan studeren. Succesvol studeren wordt gekenmerkt door het niet uitvallen tijdens de studie, het binnen een bepaalde tijd afronden van de studie en de resultaten die een student behaalt. Het begrip studiesucces wordt veel gebruikt in onderzoek en beleid. Een opleiding of onderwijsinstelling kan allerlei activiteiten ondernemen om het studiesucces van studenten te vergroten.

Ondanks dat studiesucces vaak wordt bepaald door de uitvalcijfers (rendement) van studenten te bekijken, gaat studiesucces volgens Landelijke Kamer van Verenigingen et al. (2014) juist ook over de maatschappelijke betrokkenheid en de persoonlijke ontwikkeling die studenten doormaken tijdens de studie. Hierbij is reflectie op het eigen leer- en ontwikkelproces van groot belang. De LSS kan bijdragen aan dit reflectieproces door bewustwording en inzicht in de eigen studievaardigheden te creëren.

Wat zijn studievaardigheden?

Onder studievaardigheden worden in de LSS de volgende vaardigheden verstaan: aandacht, plannen, faalangst, studiestress, uitstelgedrag, leermotivatie en leerstrategieën. Het onderzoeksteam heeft deze studievaardigheden met behulp van vijf literatuurstudies, gesprekken met docenten en studenten vastgesteld (Roest, persoonlijke communicatie, 8 maart 2022). Volgens het onderzoeksteam en de research die zij hebben gedaan, zijn deze studievaardigheden goede pijlers voor het studiesucces dat studenten tijdens hun studie ervaren.

Doelgroepanalyse

De studenten SW bevinden zich inmiddels in de realistische periode zoals beschreven in de drie perioden van Ginzberg (Feldman, 2016, p.p. 464-465) en hebben zich verdiept in specifieke carrièreopties. Door de keuze voor een bepaalde opleiding focussen zij zich uiteindelijk op een specifiek beroep, in dit geval Sociaal werker.

De eerstejaarsstudenten SW bevinden zich grotendeels in de adolescentiefase (11 tot 20 jaar). De adolescentiefase kenmerkt zich vooral door de metacognitie waarover de jongeren nu beschikken (Feldman, 2016, p.p. 444-445). Het gaat hierbij over leren over leren. Dit houdt in dat zij kennis hebben van de eigen denkprocessen en over het vermogen beschikken om bijvoorbeeld te reflecteren en inschattingen te maken over het eigen leerproces. De adolescenten bevinden zich in het verwervend stadium, wat volgens Schaie inhoudt dat het verwerven van informatie de belangrijkste ontwikkelingstaak is (Feldman, 2015, p.p. 20-21). Een aantal van de studenten zal zich in de jongvolwassenfase bevinden (20-40 jaar). In deze fase bevinden zij zich in het uitvoerend stadium, dat volgens Schaie inhoudt dat de verworven kennis nu wordt toegepast op situaties die te maken hebben met het bereiken van doelen voor de lange termijn (Feldman, 2015, p.p. 20-21).

Gezien de ontwikkeling van de studenten in zowel de adolescentiefase als de jongvolwassenfase, kan er vanuit worden gegaan dat de eerstejaarsstudenten in staat zijn om, al dan niet met begeleiding of ondersteuning, te reflecteren op het eigen handelen en op het eigen gedrag.

Afbakening 'reflectie'

Om te kunnen onderzoeken hoe het reflectieproces bij de student verloopt, is het van belang eerst goed duidelijk te krijgen wat er precies met reflectie bedoeld wordt.

Reflectie kan op vele manieren geïnterpreteerd worden. In dit onderzoek wordt met reflectie de bewuste activiteit bedoeld die wordt ingezet om verandering van gedrag te bewerkstelligen. Hierbij valt te denken aan het reflectieproces dat een student doorloopt voordat deze aan de slag gaat met de verbeterpunten die vanuit het individuele rapport van de LSS naar voren komen.

Volgens Vos en Vlas (2000) wordt reflectie vaak als belangrijke vaardigheid gezien, maar kan reflectie anderzijds ook juist nodig zijn om een vaardigheid aan te leren. Effectief reflecteren is reflecteren op een manier die zorgt voor bevordering van de ontwikkeling van persoonlijkheid en vaardigheden. Zonder te reflecteren op ervaringen, gedachten of houding is het moeilijk om inzicht te krijgen in het eigen kunnen. Dit zorgt ervoor dat het lastig wordt om de eigen vaardigheden te ontwikkelen of verbeteren.

Belemmeringen voor reflectie

Ondanks dat de jongeren in de adolescentiefase beschikken over metacognitie blijkt dat zij nog altijd veel moeite hebben met reflecteren. Reflecteren is geen vaardigheid die vanzelf ontstaat en er is vaak behoefte aan begeleiding op dit gebied (SLO, z.d.).

Volgens Meijers en Mittendorff (2017) zou reflectie op het eigen leren ervoor moeten zorgen dat de student gemotiveerd raakt voor de persoonlijke ontwikkeling, het eigen leerproces en zou dit tot zelfsturend gedrag moeten leiden. Het zou zelfs tot betere studiekeuzes en dus minder uitval moeten leiden als studenten bezig zijn met reflectie op de eigen persoonlijkheid en kwaliteiten.

Uit onderzoek blijkt dat deze beoogde doelen van reflectie lang niet altijd behaald worden. Het blijkt zelfs uit meerdere onderzoeken dat studenten een hekel hebben aan reflecteren en dit slechts doen omdat dit 'moet' of van hen verwacht wordt. Ook blijkt dat er vaak vanuit wordt gegaan dat studenten al kunnen reflecteren of dit zichzelf gedurende de studie aanleren, maar dit blijkt in de praktijk vaak niet het geval te zijn (Meijers & Mittendorff, 2017).

Effectief reflecteren

Volgens Wij-leren (2021) bieden didactische ontwerpregels een oplossing voor de problemen die studenten met reflecteren kunnen ervaren. Het is hierbij belangrijk om voor de student duidelijk te maken wat er met reflectie bedoeld wordt en wat er van de student verwacht wordt. Daarnaast is het noodzakelijk dat er een dialoog over de reflectie ontstaat en dat de reflectie geconcretiseerd wordt in activiteiten. Het is van belang dat de student steeds in deelvaardigheden oefent en dat de docent hierbij relevante kennis biedt. De docent dient duidelijk te zijn over de verwachtingen en beoordelingscriteria en dient voor de student als rolmodel. Ten slotte is het belangrijk om betekenisvolle ervaringen van studenten bij de reflectie te betrekken.

De slb'er kan het reflectieproces begeleiden door reflectieve vragen aan de student te stellen en er voor zorgen dat alle stappen in het reflectieproces aan bod komen. Ook de inzet van groepsreflectie, waarbij de student hulp krijgt van medestudenten, kan helpen bij de ontwikkeling van reflectievaardigheden (Wij-leren, 2021).

Effectief reflecteren zorgt dus voor bevordering van de ontwikkeling van vaardigheden, zoals bijvoorbeeld de vaardigheden uit de LSS. Vanuit de doelgroepanalyse blijkt dat de studenten hier toe in staat zouden moeten zijn, maar vanuit de praktijk blijkt dat niet alle studenten het reflecteren al beheersen. Om effectief op de uitslag van de LSS te kunnen reflecteren zal het voor de studenten waarschijnlijk nodig zijn dat hier begeleiding en ondersteuning bij geboden wordt vanuit bijvoorbeeld de slb'er.

Motivatatie

Om te onderzoeken wat de beweegredenen van de student is om de LSS in te vullen en wel of geen vervolg te geven aan de uitslagen in het rapport, is het belangrijk om te kijken naar motivatie. Er wordt onderscheid gemaakt tussen twee soorten motivatie:

- Intrinsieke motivatie houdt in dat mensen van binnenuit gemotiveerd raken om iets te doen. Het gaat om de activiteit zelf en niet om de eventuele beloning die hieraan verbonden is (Zimbardo, 2017, p.p. 354-356). Het kan bijvoorbeeld zo zijn dat de studenten zichzelf willen ontwikkelen en beter willen worden in een bepaalde vaardigheid. Het gaat dan om intrinsieke motivatie.
- Extrinsieke motivatie is het verlangen om de activiteit uit te voeren voor de beloning die hierop volgt (Zimbardo, 2017, p.p. 354-356). In het geval van de studenten SW zullen dit waarschijnlijk de cijfers zijn die zij krijgen voor het werk.

De verwachtingstheorie stelt dat mensen gemotiveerd raken om iets te doen als zij het idee hebben hier succesvol in te kunnen zijn en zij de resultaten die hieruit voortkomen genoeg waarderen (Zimbardo, 2017, p.355). Of mensen bereid zijn om zich in te spannen voor een taak, zoals bijvoorbeeld het invullen van de LSS, hangt volgens de verwachtingstheorie af van de volgende overwegingen (Alblas & Wijsman, 2018):

1. Het verband tussen inspanning en prestatie

Hierbij gaat het om de ingeschatte kans dat de inspanning tot goede prestaties leidt. Bij de studenten gaat het hier dus bijvoorbeeld om de inschatting of het invullen van de LSS tot een bruikbaar rapport leidt waarmee zij de eigen vaardigheden kunnen ontwikkelen.

2. Het verband tussen de prestatie en de opbrengst

Hier gaat het om de mate waarin een persoon gelooft dat de prestatie leidt tot gewaardeerde opbrengsten. Bij de studenten zal dit bijvoorbeeld gaan om de mate waarin zij denken dat inzicht in de studievaardigheden en het ontwikkelen daarvan hun iets oplevert. Bij de opbrengst valt te denken aan goede studievaardigheden of het behalen van goede cijfers als gevolg van deze studievaardigheden.

3. De waarde van de opbrengst

Het gaat hierbij om de mate waarin iemand het idee heeft dat de opbrengst van waarde is. In het geval van de studenten gaat het er om of zij het van waarde vinden dat zij de studievaardigheden kunnen verbeteren en hierdoor eventueel betere cijfers kunnen behalen (Alblas & Wijsman, 2018).

Voor het invullen van de LSS is het vooral belangrijk dat studenten zich bewust zijn van wat het invullen van de LSS hen oplevert en is het van belang dat zij inschatten of ze het de tijd en moeite waard vinden. Als dit het geval is, is er sprake van intrinsieke motivatie en zullen zij waarschijnlijk eerder bereid zijn om de LSS in te vullen.

Voor het ontwikkelen van de vaardigheden geldt dat als de studenten SW het idee hebben de vaardigheden te kunnen ontwikkelen en inzien dat zij hier baat bij zullen hebben tijdens de rest van de studie zullen zij waarschijnlijk eerder intrinsiek gemotiveerd raken om hieraan te werken.

Zelfdeterminatietheorie

De Zelfdeterminatietheorie (Deci & Ryan, 2000) stelt dat mensen van nature een groei en ontwikkelbehoefte hebben die voortkomt uit de intrinsieke motivatie en dat de volgende aspecten hieraan bijdragen:

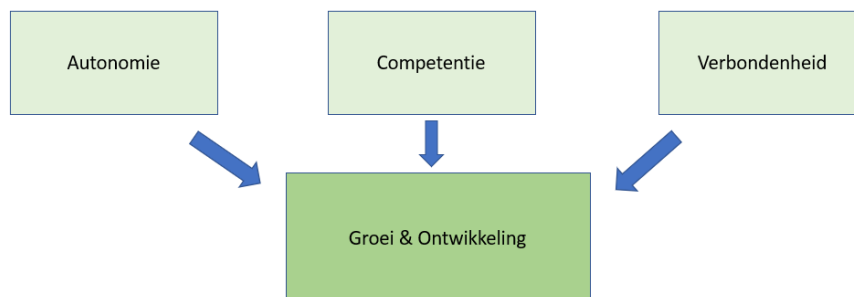
- Autonomie
- Competentie
- Verbondenheid

Autonomie houdt in dat de mens zelf keuzes wil kunnen maken en niet onder druk wil komen te staan. Het gaat dus over de vrijheid in eigen handelen. Competentie houdt in dat de mens zich bekwaam genoeg moet voelen om een bepaalde taak uit te voeren. Als de taak onmogelijk lijkt zal iemand zich hier minder snel aan wagen dan wanneer het vertrouwen er is dat de taak goed uit te kunnen voeren. Verbondenheid betekent dat mensen een bepaalde mate van sociale verbinding en ondersteuning willen ervaren en positieve relaties met anderen willen opbouwen (Deci & Ryan, 2000).

Ook voor de studenten zal gelden dat de kans groter zal zijn dat zij gemotiveerd raken om de studievaardigheden te ontwikkelen en hierop te reflecteren als alle drie deze behoeftes in orde zijn. De student zal dus eigen keuzes moeten willen maken, zichzelf bekwaam genoeg moeten voelen en een zekere mate van sociale verbinding op dit gebied moeten ervaren. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan de relatie met of ondersteuning van medestudenten of docenten.

Voor het invullen van de LSS geldt dat de student de autonome keuze moet kunnen maken om deze in te vullen. De intrinsieke motivatie zoals hiervoor beschreven helpt hierbij. Als de student inziet dat het invullen van de LSS hem iets oplevert, zal dit een positief effect hebben op de keuze die de student maakt. Door de student duidelijk te maken wat hij kan verwachten, kan de student een inschatting maken of hij competent genoeg is om de scan in te vullen en om iets met de uitslag te gaan doen.

Andere studenten en de slb'er kunnen een ondersteunende factor zijn. Als de docent de student stimuleert om de scan in te vullen en aanbiedt ondersteuning te bieden bij het werken aan de uitslag van het rapport, zal de student waarschijnlijk eerder gemotiveerd zijn om de LSS in te vullen. Ook kan het helpen als medestudenten de LSS invullen, omdat studenten de ervaring met het invullen en de uitslag daarna met elkaar kunnen bespreken. Er is dan sprake van verbondenheid.

Zelfdeterminatietheorie

ASE model

Verschillende factoren kunnen invloed hebben op het invulgedrag en het gedrag dat de student na teruggave van het rapport vertoont. In dit onderzoek wordt het ASE model ingezet als meetinstrument om te bekijken welke factoren invloed hebben op de intentie tot gedrag of het gedrag dat studenten vertonen om de LSS in te vullen en het gedrag dat volgt na teruggave van het individuele rapport.

Het ASE model stelt dat de attitude, sociale invloed en de eigen effectiviteit de intentie tot het gedrag direct beïnvloedt (Loket Gezond Leven, z.d.). Daarnaast zijn er de externe variabelen, barrières en vaardigheden die een indirecte invloed op het gedrag hebben.

Attitude

Volgens Brug, Assema, et al. (2017, p.91) is een attitude de houding die iemand heeft tegenover een bepaald onderwerp of gedrag. Attitudes geven een richting aan gedrag,

maar bepalen het gedrag niet. In de meeste gevallen is de attitude van een persoon vrij stabiel. Attitudes kunnen zowel positief als negatief zijn. Bij de studenten zal het dus gaan over de houding die zij hebben tegenover de LSS. Als zij inzien dat de LSS hen iets zal opleveren zullen zij waarschijnlijk een positieve attitude tegenover het instrument hebben.

Sociale invloed

Bij het ervaren van sociale invloed kan er onderscheid gemaakt worden tussen de subjectieve norm, sociale steun/druk en modelling (Brug, Assema, et al., 2017, p.p. 93-94).

Met de subjectieve norm worden de verwachtingen van belangrijke anderen bedoeld. Het uitgangspunt hierbij is dat een persoon een (negatief) gevolg verwacht als hij het door de ander verwachte gedrag niet uitvoert. Als voorbeeld valt te denken aan: 'ik moet wel meer roken met mijn vrienden want anders sluiten zij mij buiten'. De eerstejaarsstudenten SW kunnen hier bijvoorbeeld in de veronderstelling zijn dat docenten van ze verwachten dat ze actief met de uitslag van de LSS aan de slag gaan of anders een negatieve beoordeling geven.

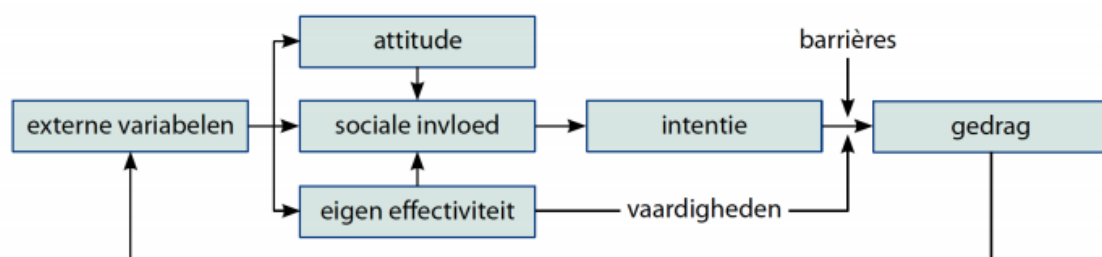
De invloed van de sociale omgeving kan ook worden gemeten door voorbeeldgedrag dat een persoon bij anderen ziet en nadoet (modelling) of sociale steun of druk. Sociale druk komt voor als iemand wordt aangespoord bepaald gedrag te verrichten. Het is meestal een negatief begrip. Sociale steun daarentegen gaat om actief gesteund worden in positieve zaken. Bijvoorbeeld als de ouders van een persoon hem of haar steunen in het stoppen met roken (Brug, Assema, et al., 2017. p.p. 93-94).

Bij de studenten kan het hier gaan om positieve steun vanuit bijvoorbeeld de slb'er of klasgenoten om de LSS in te vullen en de eigen vaardigheden te ontwikkelen. Er kan ook sociale druk optreden als vrienden de student bijvoorbeeld pushen om uit te gaan in plaats van te gaan leren of met de eigen ontwikkeling aan de slag te gaan. Modelling kan optreden als een student ziet dat medestudenten de LSS invullen en erg actief met de uitslag van de LSS aan de slag gaan. Dit kan ervoor zorgen dat de student zelf ook over gaat tot actie.

Eigen effectiviteit

Met eigen effectiviteit wordt volgens Brug, Assema, et al. (2017, p.94-95) de verwachting die mensen over het eigen vermogen om gedrag uit te voeren hebben bedoeld. Het gaat er hier dus om of iemand zichzelf in staat acht om bepaald gedrag uit te voeren. Eerdere ervaringen kunnen effect hebben op de eigen effectiviteit. Het kan er bij de studenten omgaan of zij verwachten de LSS in te kunnen vullen en de studievaardigheden te kunnen verbeteren.

Het kan zijn dat de vaardigheden van een persoon ontoereikend blijken te zijn waardoor de gedragsintentie uiteindelijk niet tot daadwerkelijk gedrag leidt (Managementplatform, 2021). Een voorbeeld hiervan is de vaardigheid 'plannen'. Als de student niet in staat is effectief te plannen en dit dus niet in zijn of haar planning opneemt is de kans groot dat het gedrag niet plaats gaat vinden.

Bron: managementplatform (2021)

Met barrières (zoals te zien in bovenstaand model) worden de obstakels bedoeld die de intentie tot gedrag kunnen tegenwerken (Managementplatform, 2021). Het kan hier bijvoorbeeld gaan over een druk privéleven waardoor de student gewoonweg geen tijd heeft om **de LSS in te vullen en** met het gedrag aan de slag te gaan.

De externe variabelen hebben juist weer invloed op de attitude, sociale invloed en eigen effectiviteit. Dit kan bijvoorbeeld gaan om de leeftijd of woonsituatie van de student.

Bekwaamheid en bewustzijn

Een ander interessant onderwerp is de mate van bekwaamheid en de mate van bewustzijn van de studenten. Deze theorie kan gebruikt worden om te onderzoeken of de studenten door de LSS daadwerkelijk tot nieuwe inzichten zijn gekomen. Maslow heeft een leercurve bedacht waarbij vier stadia doorlopen worden (Nordin, 2021):

- Stadium 1: onbewust onbekwaam

In dit stadium weet een persoon nog niet dat hij of zij niet bekwaam is in het gedrag of een activiteit. De persoon is dus bewust onbekwaam. Dit is vaak een vrij rustgevende fase omdat de persoon zich nog niet bewust is van het feit dat er iets veranderd moet worden.

Het is een mogelijkheid dat de studenten voordat zij het rapport van de LSS hebben ontvangen onbewust onbekwaam waren. Zij wisten misschien nog niet dat ze een bepaalde vaardigheid nog niet onder de knie hadden en maakten zich daar ook geen zorgen over.

- Stadium 2: bewust onbekwaam

In dit stadium weet de persoon dat hij of zij onbekwaam is. Het bewustzijn is er en de persoon maakt nu de keuze of er acties ondernomen gaan worden om bekwaam te worden in de activiteit of het gedrag.

Na het ontvangen van het rapport en het aflezen van de resultaten kan het zijn dat de studenten erachter kwamen dat zij een bepaalde vaardigheid nog niet goed beheersen. Zij zijn op dat moment bewust onbekwaam. Het is nu de keuze van de student of hij of zij stappen gaat ondernemen om de vaardigheid te verbeteren

- Stadium 3: bewust bekwaam

De persoon heeft actie ondernomen en merkt dat het nu beter lukt. Hij of zij is nu bewust bekwaam. Het vergt nog wel aandacht en oefening om de activiteit of het gedrag goed uit te voeren.

Als de student heeft besloten om actie te ondernemen wordt de student door oefenen bewust bekwaam in de vaardigheid.

- Stadium 4: onbewust bekwaam

In dit stadium kost het de persoon geen aandacht of oefening meer om het gedrag of de activiteit goed uit te voeren. Dit gaat nu vanzelf zonder erbij stil te staan. De persoon is nu onbewust bekwaam.

Na een tijdje zal de student niet eens meer door hebben dat hij of zij een bepaalde vaardigheid onder de knie heeft omdat dit geen aandacht of moeite meer vergt. De student handelt nu uit automatisme en is onbewust bekwaam.

In het figuur hieronder is te zien hoe de volgorde van het doorlopen van de vier stadia eruit ziet:

Bron: managementmodellensite (z.d.)

Deelvragen

Om de probleemstelling te kunnen beantwoorden zijn er vier deelvragen opgesteld. Deze deelvragen zijn voortgevloeid uit de aanleiding, de probleemanalyse en het theoretisch kader.

1. Wat vinden eerstejaarsstudenten SW van de vorm van het individuele rapport van de LSS?
2. Op welke manieren geven de eerstejaarsstudenten vervolg aan de verbeterpunten die in het rapport naar voren komen?
3. Welke factoren zijn van invloed op het gedrag dat na teruggave van het individueel rapport bij de student in gang wordt gezet?
4. Wat hebben eerstejaarsstudenten SW nodig om effectief op de uitkomsten van de LSS te reflecteren?

Methode

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke methode er gebruikt is om de deelvragen en probleemstelling te onderzoeken. Ook wordt aangegeven hoe de kwaliteit en validiteit bewaakt zijn tijdens het onderzoek en welke afspraken er vooraf zijn gemaakt.

Om antwoord te kunnen geven op de deelvragen en de probleemstelling is er gebruik gemaakt van een combinatie tussen kwantitatief en kwalitatief onderzoek. Hiervoor is gekozen omdat één deelvraag puur gericht is op de vorm van het rapport, waarbij doorvragen niet noodzakelijk was. Met de enquête hoopte de onderzoeker een grote groep te bereiken. Tevens diende de enquête als wervingsstrategie voor de interviews, omdat de laatste vraag de studenten de mogelijkheid bood om zich aan te melden voor de interviews.

Met het kwantitatieve onderzoek in de vorm van een korte enquête werd deelvraag 1 'Wat vinden eerstejaarsstudenten SW van de vorm van het individuele rapport van de LSS?' onderzocht. Deelvragen 2, 3 en 4 werden door kwalitatief onderzoek in de vorm van interviews onderzocht. Hier is voor gekozen omdat de onderzoeker bij deze deelvragen de mogelijkheid wilde om door te vragen om meer verdieping in de antwoorden te verkrijgen.

Onderzoekspopulatie

De onderzoekspopulatie bestond uit de groep eerstejaarsstudenten SW die de LSS hebben ingevuld. Het ging hier om een groep van 120 studenten. De onderzoekspopulatie was al bepaald en de mailadressen van de studenten waren vooraf bekend.

Kwantitatief onderzoek

De informatie voor deelvraag 1 is vergaard door middel van een enquête die werd verspreid via de mail. Volgens Brinkman en Oldenhuis (2014, p.68) wordt dit ook wel een online enquête genoemd. De vragen in de enquête zijn vooraf bepaald en dienden in een bepaalde volgorde doorlopen te worden. Het ging hierbij om een volledig gestructureerde vragenlijst.

De onderzoeker ontving via de opdrachtgever een lijst met mailadressen van de studenten die de LSS hebben ingevuld. Naar deze studenten is een mail verstuurd met daarin een link naar de enquête en het verzoek om deze binnen een bepaalde periode in te vullen. De studenten werden actief benaderd, wat inhoudt dat er expliciet gevraagd werd om de enquête in te vullen (Brinkman & Oldenhuis, 2014, p. 89). Na een week ontvingen de studenten een reminder om de enquête, als ze deze nog niet hadden ingevuld, in te vullen.

In de enquête werd vooral gebruik gemaakt van stellingen waarop de student kon aangeven in hoeverre hij of zij het hier mee eens was. Er werd hierbij gebruik gemaakt van een 5-punts Likert-schaal. De enquête is ontwikkeld via Google Forms, omdat hiermee gemakkelijk een koppeling naar het statistiekprogramma SPSS gemaakt kon worden.

De enquêtevragen waren vooral gericht op de ervaring van de student met het individuele rapport, de herkenning in de resultaten en de aanleiding tot invullen van de LSS. De vragen zijn in overleg met de opdrachtgever opgesteld. Uiteindelijk hebben 28 studenten de enquête ingevuld.

De enquêtevragen zijn terug te vinden in bijlage III.

Kwalitatief onderzoek

De informatie voor deelvragen 2, 3 en 4 (en een gedeelte van deelvraag 1) werd uitgevraagd door middel van interviews. Het ging hierbij om face-to-face interviews die plaatsvonden op de hogeschool. Er is gekozen voor individuele interviews om sociale wenselijkheid te voorkomen en de mogelijkheid om door te vragen te vergroten (Baarda

& Bakker, 2018, p. 170). In totaal zijn er zeven interviews afgenomen van 20-30 minuten.

In de enquête die eerder werd verstuurd is als laatste vraag toegevoegd of de studenten bereid waren om meer verdieping te geven in een interview. Dit was in eerste instantie de manier om respondenten voor het onderzoek te werven.

Toen bleek dat maar een enkele student zich had aangemeld voor de interviews, is er een tweede reminder verstuurd met daarin de vraag of studenten zich wilden aanmelden voor de interviews. Hier kwamen drie reacties op. Toen deze interviews afgenomen waren en bleek dat er nog geen nieuwe aanmeldingen voor de interviews waren binnengekomen is er nog een derde reminder, specifiek gericht op de interviews, en een oproep naar een slb'er verstuurd met de vraag of er in de SLB les gevraagd kon worden of er iemand wilde meewerken aan het interview. Hier is geen reactie op gekomen vanuit de slb'er en ook niet vanuit de studenten.

Na overleg met de opdrachtgever is besloten nog één laatste oproep via de mail te doen, puur gericht op de interviews, waarin werd beschreven dat de respons erg tegenviel en er echt meer aanmeldingen nodig waren om tijdig af te studeren. Hier volgden vier aanmeldingen op waarmee het doel van het gewenste aantal respondenten (zeven) behaald werd.

De vragen werden gesteld aan de hand van een half-gestructureerd interview. Hierbij lagen de hoofd- en deelvragen wel vast, maar was er nog genoeg ruimte voor doorvragen en verdieping. De vragen werden vooraf opgesteld aan de hand van een topiclijst (Baarda & Bakker, 2018, p.p. 179-181). De interviewvragen werden opgesteld aan de hand van het operationaliseringsmodel. Voor het opstellen van de topiclijst zijn de eerder onderzochte theorieën en modellen uit het theoretisch kader gebruikt.

Een deel van de vragen is opgesteld aan de hand van het ASE model om de factoren die de gedrag(intentie) beïnvloeden effectief uit te kunnen vragen. Ook ging het in de interviews over een stukje motivatie en de behoeften/tips van de student voor verbetering.

Om eventuele onduidelijkheid te voorkomen werd een uitgeprinte versie van het individuele rapport meegenomen naar elk interview. Tijdens de interviews bleek dat twee respondenten hun eigen individuele rapport nog niet eerder gezien hadden. Zij hebben het eigen rapport er via de laptop of telefoon bij gepakt en aan de hand daarvan hebben zij de vragen grotendeels kunnen beantwoorden. In een aantal gevallen heeft de onderzoeker de vraag iets anders moeten stellen, zodat er een antwoord op gegeven kon worden die meegenomen kon worden in het onderzoek.

Aanpassing topiclijst

Na afname van twee interviews is de vraag 'wat vind je van het moment waarop de LSS verstuurd is?' nog toegevoegd aan de topiclijst. Dit is gedaan omdat de tweede respondent iets over de timing van de LSS te zeggen had en het de onderzoeker interessant en waardevol leek om dit mee te nemen.

Resultaten verwerken

De resultaten die verkregen werden door middel van de enquête zijn via Google Forms overgezet naar Excel, waarna er een koppeling gemaakt kon worden met SPSS. Via SPSS werden de resultaten geanalyseerd en gevisualiseerd door middel van grafieken en tabellen. Omdat er werd gewerkt met een open link werden de gegevens van studenten niet opgeslagen. De contactgegevens werden enkel door de student zelf opgegeven als zij wilden deelnemen aan een interview.

De interviews zijn alle zeven getranscribeerd en daarna geanalyseerd. Hierna zijn de fragmenten in een Excel bestand gezet en is er een code aan elk fragment gegeven. Tot slot zijn de fragmenten en codes geclusterd per deelvraag. In de resultaten zijn citaten uit de interviews gezet.

De codes die zijn gebruikt zijn als volgt:

Code		Deelvraag
Infographic	1.1	Deelvraag 1
Herkenning	1.2	
Tips	1.3	
Reden invullen	1.4	
Doel	1.5	
Tekst/rapport	1.6	
Acties	2.1	Deelvraag 2
Opgeleverd	2.2	
Mening	3.1	Deelvraag 3
Besproken	3.2.1	
SLB	3.2.2	
SLB gesprek	3.2.3	
Zelfstandig	3.3	
Behoeft	4.1	Deelvraag 4
Idee	4.2	
Timing	4.2.1	
Reflecteren	4.3	
- Vormen voor reflectie		

Betrouwbaarheid

Om de betrouwbaarheid van het onderzoek te waarborgen werden de interviews steeds in dezelfde, rustige, setting afgenomen en probeerde de onderzoeker haar stemming of emoties geen factor voor beïnvloeding te laten zijn. Ook werden de respondenten bij zowel de enquête als het interview allemaal van dezelfde informatie voorzien.

De betrouwbaarheid van de enquête is gewaarborgd door consistent te zijn in de antwoordschalen en de optie tot toelichting bij de vragen toe te voegen. Om een betrouwbare afspiegeling van de onderzoekspopulatie te kunnen verkrijgen werd met de enquête gehoopt op een respons van minimaal 20% van de uitgenodigde studenten. Dit streven is met een respons van 23,3% behaald.

Validiteit

Om de validiteit te waarborgen zijn de onderzoeksmethoden zorgvuldig geselecteerd, is het onderzoeksonderwerp en de onderzoekseenheid afgebakend en zijn er genoeg respondenten verzameld om een goede afspiegeling van de groep te garanderen. Ook zijn de enquête- en interviewvragen pas opgesteld na het literatuuronderzoek, zodat deze goed aansloten. Bij de topiclijst is er gebruik gemaakt van het operationaliseringsmodel. De enquêtevragen zijn geanalyseerd met een daar voor ontworpen analysetool, namelijk SPSS.

Afspraken over kwaliteitsbewaking die vooraf gemaakt zijn (al dan niet met opdrachtgever):

1. De opdrachtgever deelt de lijst met mailadressen na toestemming van de SLB-coördinator van SW.

2. De onderzoeker neemt volledige verantwoordelijkheid en zorgt ervoor dat de resultaten van het onderzoek strikt voor het beoogde doeleinde wordt gebruikt zoals beschreven in **NIP-code artikel 10 'verantwoordelijkheid'** (NIP, 2016).
3. Over het onderzoek wordt eerlijk en open gecommuniceerd naar deelnemers. Alle deelnemers worden eerlijk en gelijkwaardig behandeld zoals beschreven in **NIP-code artikel 11 'integriteit'** (NIP, 2016).
4. Alle enquêtes en interviews worden anoniem verwerkt. Dit komt overeen met **NIP-code artikel 12 'Respect'** (NIP, 2016) waarin wordt beschreven dat een psycholoog het recht van betrokkenen op privacy en vertrouwelijkheid respecteert.
5. Alle gebruikte methoden en technieken worden vooraf door de onderzoeker bestudeert en op de juiste manier, zoals geleerd in de studie TP, toegepast. Dit komt overeen met **NIP-code artikel 13 'deskundigheid'** (NIP, 2016).
6. De topiclijst zal na het eerste interview kritisch bekeken worden om te kijken of er verbeteringen nodig zijn.
7. De interviews zullen worden opgenomen om de transcripten uit te werken. Na het uitwerken zullen de opnames direct verwijderd worden.

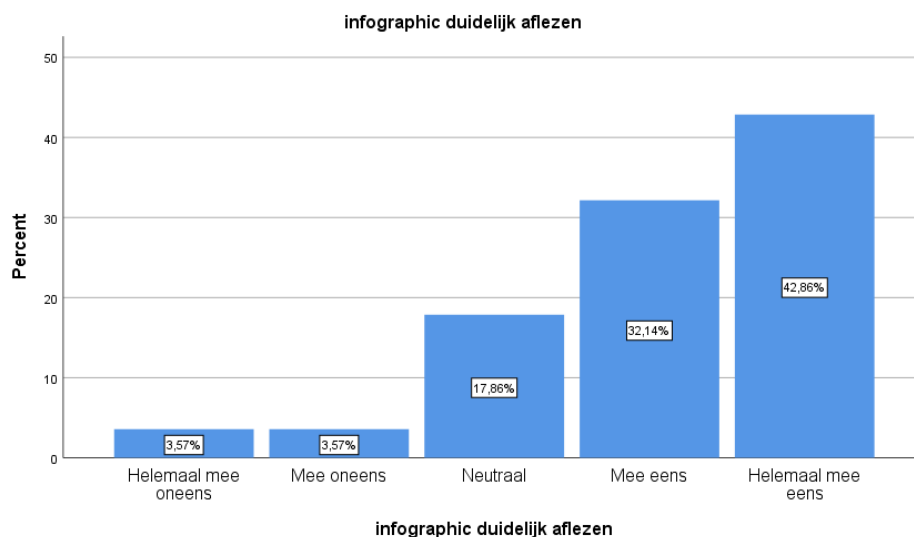
Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten per deelvraag weergegeven. Per onderwerp worden eerst de resultaten uit de enquête (indien van toepassing) weergegeven en daarna de resultaten uit de interviews. In totaal is de enquête door 28 studenten ingevuld. Dit is een responspercentage van 23,3%. Daarnaast zijn er zeven studenten geïnterviewd. Omdat sommige deelvragen uit meerdere onderwerpen bestaan zijn deze onderwerpen genummerd voor een meer overzichtelijke weergave.

Deelvraag 1: Wat vinden eerstejaarsstudenten SW van de vorm van het individuele rapport van de LSS?

Deze deelvraag werd deels met behulp van de enquête en deels met behulp van de interviews onderzocht

1.1 infographic

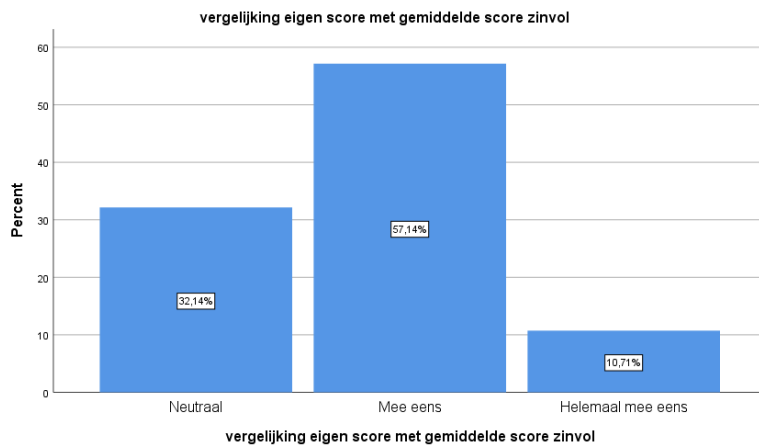
Figuur 1: infographic

Zoals terug te zien in figuur 1 heeft het overgrote deel van de studenten (75%, n=21) de infographic duidelijk kunnen aflezen. Een redelijk deel van de studenten (17,9%, n=5) heeft hier een neutrale mening over. Een klein deel van de studenten (7,1%, n=2) kon de infographic niet duidelijk aflezen.

Interviews

Uit de interviews bleek dat de meeste studenten de infographic duidelijk vonden en goed konden aflezen. Eén van hen vond het niet gelijk duidelijk en moest eerst uitzoeken hoe de infographic precies in elkaar stak. Een andere student gaf aan de infographic niet overzichtelijk te vinden.

“Ja ik vond dat plaatje wel erg fijn. Dat brengt een soort samenvatting ervan”

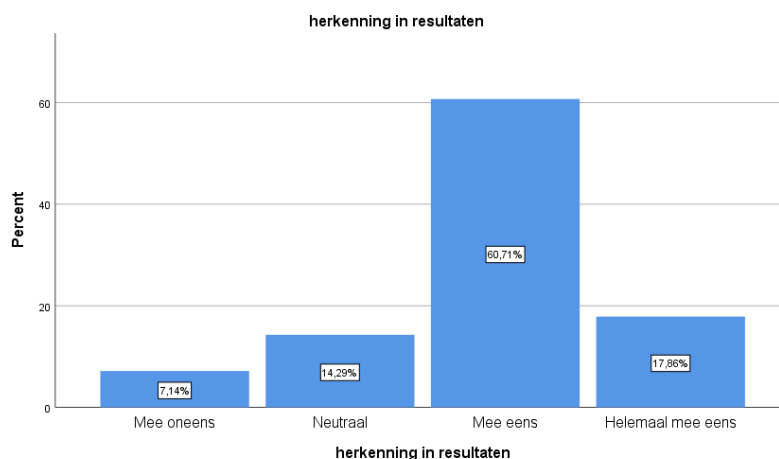

Figuur 2: vergelijking score

Zoals terug te zien in figuur 2 vond een groot deel van de studenten (67,85%, $n=19$) de vergelijking van de eigen score met de gemiddelde score zinvol. Het overige deel (32,1%, $n=9$) geeft aan hier een neutrale mening over te hebben. Er zijn geen studenten die aangeven dat de vergelijking niet zinvol was.

Eén student geeft bij de overige opmerkingen aan de vergelijking van de score nutteloos te vinden omdat deze uitslag puur voor jezelf is.

1.2 Herkenning in resultaten

Figuur 3: herkenning

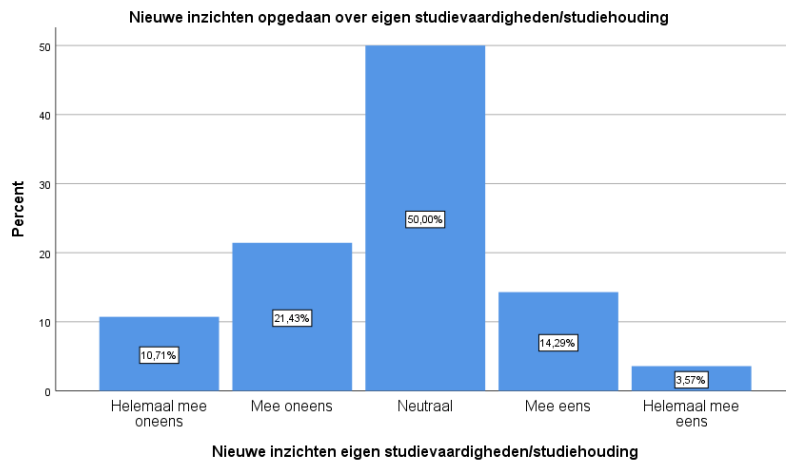
Zoals terug te zien in figuur 3 herkent het overgrote deel van de studenten (78,86%, $n=22$) zich in de eigen resultaten. Een deel (14,29%, $n=4$) heeft hier een neutrale mening over en een klein deel (7,14%, $n=2$) geeft aan zich niet te herkennen in de eigen resultaten.

Interviews

Uit de interviews bleek dat alle studenten zichzelf herkenden in de resultaten.

“Ja, en ik kan me eigenlijk ook wel goed inbeelden in de resultaten die eruit kwamen eigenlijk”

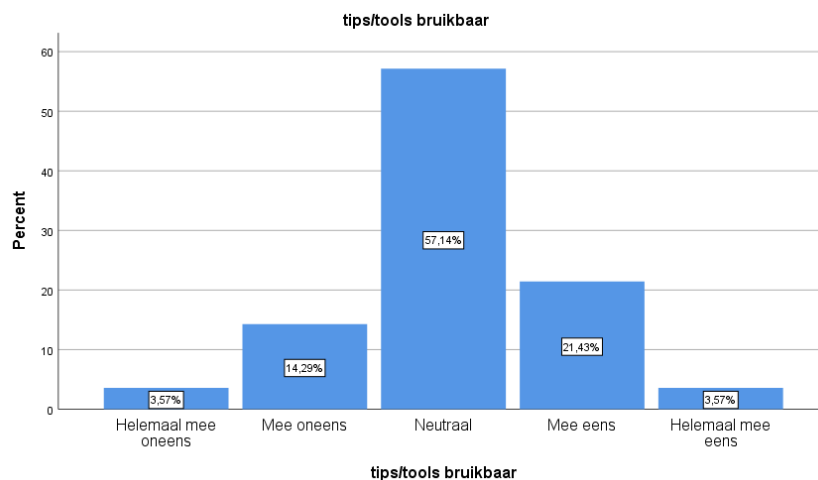

Figuur 4: nieuwe inzichten

Zoals terug te zien in figuur 4 geeft de helft van de studenten (50%, n=14) aan een neutrale mening te hebben over het hebben opgedaan van inzichten in de eigen studievaardigheden/studiehouding.

32,14% (n=9) van de studenten geeft aan geen inzicht te hebben opgedaan in de eigen studievaardigheden/studiehouding. Een kleiner deel (17,86%, n=5) geeft aan wel tot inzichten te zijn gekomen over de eigen studievaardigheden/studiehouding.

1.3 Tips en tools

Figuur 5: tips en tools

Zoals te zien in figuur 5 geeft het overgrote deel (57,14%, n=16) aan een neutrale mening te hebben ten opzichte van de bruikbaarheid van de tips/tools die in het rapport genoemd worden.

25% (n=7) van de studenten geeft aan de tips/tools bruikbaar te vinden en 17,86% (n=5) geeft aan de tips/tools niet bruikbaar te vinden.

Interviews

Uit de interviews bleek dat vier van de zeven studenten niet wisten dat er tips in het rapport stonden

“Oh staan er ook tips in?”

Na doornemen van de tips gaven alle studenten aan de tips nuttig en bruikbaar te vinden. Twee studenten gaven aan het niet prettig te vinden om een training te volgen in een omgeving waarin zij niemand kennen. Ook gaf één student aan liever tips te krijgen waarbij niemand hoeft te zien dat je ergens bent. Een andere student gaf aan te blokkeren bij het woordje 'studiestress'

"Nou als ik het woordje studiestress zie dan gaat bij mij al gelijk van nee dat heb ik niet dus dat ga ik niet doen. Want ik heb geen studiestress, ik heb alleen dat ik denk oh nee ik ga het niet halen omdat ik gewoon niet goed geleerd heb"

Bij de vraag of er nog tips misten werd het volgende genoemd:

- Misschien meer tips die je zelf thuis kan doen
- De studievereniging SSW biedt handige studie-uren en activiteiten aan

1.4 Reden tot invullen LSS

Over de reden voor het invullen van de LSS worden in de enquête verschillende antwoorden gegeven. Hieronder wordt weergegeven hoe vaak de antwoorden werden genoemd:

Interessant/nieuwsgierig om te zien wat de eigen score is	14
Het was verplicht/het werd aangeraden door de slb'er	9
Om te zien of de juiste opleiding/school is gekozen	2
Om de vergelijking van de eigen score met het gemiddelde te zien	2

Er werd door de studenten vier keer een reden genoemd om de enquête in te vullen. Bij deze vraag werd oorspronkelijk de reden tot invullen van de LSS benoemd. Deze vraag werd dus een aantal keer verkeerd begrepen en deze antwoorden worden dan ook niet meegenomen.

Interviews

Drie van de zeven studenten gaven aan de LSS ingevuld te hebben op aandringen van de mentor. De overige studenten gaven aan de LSS ingevuld te hebben omdat zij de mail ontvingen. Eén van hen gaf aan het zelf interessant te vinden.

"En toen kregen wij een reminder van haar van joh vul het in, het is verplicht en doe het voor die en die tijd"

1.5 Doel

Vijf van de zeven geïnterviewde studenten wisten niet wat het doel van de LSS was toen zij deze invulden. De overige twee studenten wisten wel wat het doel van de LSS was toen zij deze invulden.

"Ik wist eigenlijk niet heel goed waar voor het diende. Of het voor mijzelf was of voor de docenten"

1.6 Tekst van het rapport

Drie studenten gaven tijdens het interview aan dat er teveel tekst in het rapport staat en dat dit minder uitgebreid mag. Eén iemand gaf aan dat het wel veel tekst is, maar dat het wel nuttige informatie is. De overige drie studenten gaven aan dat de hoeveelheid tekst wel prima en niet te overweldigend is.

"Ja het is wel redelijk wat tekst, maar het is niet dat ik tekst erbij zie van dat kan je gewoon skippen ofzo"

1.7 Overige opmerkingen over het rapport

Bij de vraag over overige opmerkingen werden in de enquête de volgende antwoorden gegeven:

- De LSS is erg handig;
- Er was wel veel tekst;
- Het was inzichtvol;
- Het was duidelijk;
- De enquête was lastig in te vullen omdat de LSS erg lang geleden is ingevuld.

Deelvraag 2: Op welke manieren geven de eerstejaarsstudenten vervolg aan de verbeterpunten die in het rapport naar voren komen?

Deze deelvraag werd onderzocht met behulp van interviews.

2.1 Acties

In de interviews is aan elke student gevraagd op welke manieren zij vervolg hebben gegeven aan de uitslag van het rapport. Hieronder wordt per student weergegeven welke acties zijn ondernomen:

Student 1: heeft geen actie ondernomen. Heeft er wel even naar gekeken. Heeft het kort over de uitslag gehad in het SLB gesprek.

Student 2: heeft geen actie ondernomen omdat het de student niet belemmert.

Student 3: heeft het doorgelezen, had er wel iets mee willen doen maar heeft dit niet gedaan omdat hier te weinig tijd voor was.

Student 4: zag het rapport tijdens het interview voor het eerst en heeft dus geen actie ondernomen.

Student 5: heeft het rapport gelezen en de tips bekeken. Heeft de tips voor het maken van een planning opgevolgd en houdt dat nu beter bij. Heeft de uitslag met een klasgenoot besproken

Student 6: geeft nu meer aandacht aan bepaalde zaken, heeft geïnformeerd naar de training Effectief studeren maar heeft zich nog niet ingeschreven. Heeft het hier over gehad met de slb'er. Dit was niet naar aanleiding van de LSS.

Student 7: zag het rapport tijdens het interview voor het eerst. Heeft geen actie ondernomen maar zou dit wel graag willen doen.

Drie van de zeven studenten hebben op een bepaalde manier vervolg gegeven aan de uitslag van het rapport. Twee studenten hadden het rapport nog niet bekeken. Eén student gaf als reden geen tijd te hebben gehad en een andere student gaf aan het niet nodig te vinden om met de uitslag aan de slag te gaan.

"Nou ja vooral ik denk toch wel het goed plannen en het veel aandacht geven aan dingen. En naar mate de opleiding verder is gegaan heb ik daar wel meer aandacht aan gegeven. En dus ook door het rapport"

2.2. Wat heeft het de studenten opgeleverd?

Bij de vraag wat de LSS de studenten heeft opgeleverd werd veel genoemd dat het een fijn inzicht geeft en bewustzijn creëert. Ook werd door drie studenten genoemd dat het hen bevestiging geeft van wat zij eigenlijk al over zichzelf wisten.

"Nou ja het heeft me eigenlijk wel een duidelijk beeld gegeven van hoe het is bij mij. Want ik weet bijvoorbeeld dat het goed plannen dat bij mij een punt is waar ik niet zo goed in ben. Dus het heeft me eigenlijk wel meer bevestiging gegeven"

Twee studenten zagen het rapport tijdens het interview pas voor het eerst. Zij gaven aan dat ze er wel veel aan gehad zouden hebben als ze de score eerder hadden gezien.

“Nou ik kan wel zeggen dat als ik dit had gezien dan had het me wel wat opgeleverd. Dus eh, want ik vind het altijd fijn om te weten waar ik sta op dat moment”

Deelvraag 3: Welke factoren zijn van invloed op het proces dat na teruggave van het individueel rapport in gang wordt gezet?

Deze deelvraag werd onderzocht met behulp van interviews.

3.1 Attitude

Alle studenten hebben een positieve attitude tegenover de LSS als instrument. Er wordt genoemd dat de LSS handig, belangrijk, goed, en fijn is. Eén student gaf aan dat de LSS alleen effectief is als iemand hier de interne motivatie voor heeft

“Ik denk als je de interne motivatie hebt om er iets mee te doen dat het heel effectief kan zijn. Voor de mensen die het willen is het denk heel effectief. Maar als je het niet wil dan kan je het niet bij iemand naar binnen proppen”

3.2 Sociale invloed

Drie van de zeven studenten heeft de uitslag met iemand besproken. In twee gevallen was dit met de slb'er, en in één geval met een klasgenoot. Eén iemand gaf aan dat als hij de uitslag eerder had gezien, hij dit wel met vrienden zou bespreken.

“Ik heb het met één klasgenootje besproken omdat zij ook last had van uitstelgedrag maar dat komt door haar ADHD heel erg. En toen hadden we het erover gehad van oh wat was jouw uitslag maar heel diepgaand was het niet”

Bij geen van de studenten hebben anderen een rol gespeeld in de keuze om de LSS in te vullen of om hier wel of geen vervolg aan te geven.

3.2.1 SLB les

Bij geen van de studenten is de LSS in de SLB les aan bod gekomen. Eén van de studenten heeft de vragenlijst van de LSS wel klassikaal ingevuld nadat de docent vroeg om dit te doen.

Ja volgens mij hebben we het wel klassikaal gedaan dus toen gingen we bijvoorbeeld met elkaar een beetje overleggen over de vragen. Voor de rest niet echt, ook niet over de uitslag ofzo.

3.2.2 SLB gesprek

Eén van de zeven studenten heeft de uitslag kort besproken in het SLB gesprek. De rest van de studenten heeft dit niet gedaan.

“Ja ik heb heel kort het besproken en de grafiek laten zien”

3.3 Eigen effectiviteit

Het grootste deel van de studenten gaf aan zichzelf in staat te achten om zelfstandig met de uitslag aan de slag te kunnen gaan. Twee studenten gaven aan het wel te zouden kunnen, maar dat het hen zou helpen als zij hierin ondersteund zouden worden door de slb'er.

“Ik denk dat ik het wel zou kunnen, ik denk alleen dat het wel zou helpen als er hulp is”

Deelvraag 4: Wat hebben eerstejaarsstudenten SW nodig om effectief op de uitkomsten van de LSS te reflecteren?

Deze deelvraag werd onderzocht met behulp van interviews.

4.1 Behoefte

Drie van de zeven studenten gaven aan ondersteuning vanuit de slb'er nodig te hebben om effectiever met de uitslag aan de slag te kunnen gaan.

“Voorheen zat ik alleen maar te studeren en dat is niet nodig, maar ik denk wel als een slb'er daarin meekijkt dat het wel prettig zou zijn”

SLB gesprek

Voor twee studenten had het geholpen om de LSS in het SLB gesprek besproken te hebben.

“Ik denk dat het voor mij wel waardevol was geweest als mijn slb'er had gezegd van neem het mee, dan kunnen we het bespreken en heb ik een beetje een overzicht van wat jouw sterke en zwakkere kanten zijn”

De overige studenten gaven aan hier niet echt behoefte aan te hebben.

SLB/Reflectieles

Zes van de zeven studenten gaven aan het prettig te vinden als de LSS meer wordt geïntegreerd in de SLB of reflectielessen. Eén student gaf aan daar niet echt behoefte aan te hebben.

“Ik denk dat het meer geïntegreerd kan worden in de lessen. Want ik denk dat, ten minste voor mij, denk ik dan ook wel weer van oké ik heb hier dus mijn tijd en moeite in gestoken en dan krijg ik een rapport terug en dan wordt daar in de lessen niet echt wat mee gedaan. Dat vond ik wel jammer”

4.2 Ideeën voor verbetering

Op de vraag of de studenten nog ideeën hadden voor verbetering van de LSS werd het besteden van een SLB of reflectieles aan de LSS door vijf studenten genoemd. Ook het op een later moment laten terugkomen van de LSS en er meer met anderen over praten werd vaak genoemd. Verder werden de volgende antwoorden gegeven:

Idee verbetering LSS
De tips klassikaal doornemen
Creatievere manieren inzetten om de studenten te bereiken (bijvoorbeeld TikTok)
Een tip of training met de hele klas uitvoeren
De LSS meer aanprijzen
Het rapport met de uitslag nogmaals naar de studenten mailen
Een koppeling maken met het reflectieverslag
Een koppeling maken met Groepsdynamica
De LSS tijdens de les laten invullen voor meer respons
Het gemiddelde van alle studenten toevoegen aan de infographic (in plaats van 3 als gemiddelde)
Ideeën voor aanvulling tips en tools
Studievereniging SSW toevoegen
Meer tips toevoegen die je zelfstandig thuis kunt uitvoeren

Tabel 1 Ideeën voor verbetering

4.2.1 Timing

Tijdens de interviews bleek dat vijf studenten het nuttig zouden vinden als de LSS meerdere keren per jaar zou worden afgenomen. Vier van hen gaven aan dat het prettig zou zijn als de LSS aan het begin en aan het eind van het jaar wordt verstuurd, zodat zij

kunnen zien of zij voortgang of ontwikkelingen hebben doorgemaakt. Eén student gaf aan de timing van de LSS iets te vroeg te vinden

“Ja misschien dat je het later nog een keer doet, zoals bijvoorbeeld de eerste en de laatste periode zodat je ook je voortgang ziet”

4.3 Effectieve vormen van reflectie

Bij vier van de zeven studenten heeft de uitslag van de LSS een proces van reflectie in gang gezet.

“Ik denk dat het wel goed is om op deze manier feedback te krijgen. Op een manier dat je het zelf invult en je reflecteert er daarna terug op hoe het is”

Op de vraag of de studenten nog ideeën hadden voor werkvormen voor reflectie die voor hun werkzaam zijn werden de volgende antwoorden gegeven:

Werkvorm voor reflectie
Een oefening invullen met daarin wat je van jezelf weet, wat valkuilen zijn, wat al goed gaat en wat beter kan
Een duo vormen met daarin iemand die goed is in een bepaalde vaardigheid en iemand die daar minder goed in is. Om onderling tips uit te wisselen.
Veel actieve dingen tussendoor doen waardoor het leuker wordt
In kleine groepjes de 4G manier toepassen (Gedrag, Gevoel, Gevolg, Gewenst)
Met de hele klas in gesprek gaan

Tabel 2 Werkvormen voor reflectie

Conclusie

In dit hoofdstuk worden eerst de conclusies per deelvraag gegeven, gevolgd door de conclusie op de onderzoeksvraag.

Deelvraag 1: Wat vinden eerstejaarsstudenten SW van de vorm van het individuele rapport van de LSS?

De eerstejaarsstudenten SW zijn over het algemeen tevreden over de vorm en lengte van het individuele rapport van de LSS. Zij vinden de infographic duidelijk en konden deze over het algemeen gemakkelijk aflezen. Wel vond een klein deel dat er teveel tekst in het rapport staat. Ook herkent het overgrote deel van de studenten zich in de eigen resultaten. Uit de resultaten blijkt wel dat maar een klein deel van de studenten nieuwe inzichten over zichzelf heeft opgedaan. Dit kan verklaard worden doordat de studenten tijdens de interviews aangaven vooral een bevestiging van de kennis over de eigen vaardigheden terugzagen in het rapport. Zoals in het theoretisch kader beschreven zijn veel studenten bewust onbekwaam omdat zij op het moment van teruggave van de resultaten eigenlijk al wisten dat zij bepaalde vaardigheden nog niet onder de knie hebben en het rapport hier voor hen bevestiging voor gaf. De tips die in het rapport staan worden over het algemeen als bruikbaar en handig ervaren, maar tijdens de interviews bleek dat een flink aantal van de studenten de tips nog nooit gezien had. Ongeveer de helft van de studenten heeft de LSS ingevuld omdat zij het zelf interessant vonden om te zien wat de eigen score is. De andere helft heeft de LSS op aandringen van de slb'er of naar aanleiding van de ontvangen mail ingevuld. Voor een aanzienlijk deel had de LSS zelfs een verplicht karakter vanuit de slb'er. Zoals beschreven in het theoretisch kader gaat het hier dus waarschijnlijk bij een groot deel van de studenten om extrinsieke motivatie, omdat zij denken dat het van hen verwacht wordt om de LSS in te vullen. Verder bleek dat de meeste studenten geen idee hadden wat het doel van de LSS was op het moment dat zij deze invulden.

Deelvraag 2: Op welke manieren geven de eerstejaarsstudenten vervolg aan de verbeterpunten die in het rapport naar voren komen?

Er kan voor het beantwoorden van deelvraag 2 geconcludeerd worden dat minder dan de helft van de studenten op een bepaalde manier vervolg heeft gegeven aan de uitslag van de LSS. De reden dat een deel van hen geen actie heeft ondernomen is het feit dat de student zelf denkt geen actie te hoeven ondernemen, of een gebrek aan tijd. Een deel van de studenten had wel actie willen ondernemen, maar zij hadden het rapport niet eerder gezien. Studenten die wel vervolg hebben gegeven aan de uitslag deden dit vooral door de uitslag te bespreken of aan de slag te gaan met een tip. Alle studenten hebben het idee dat de LSS hen wel iets heeft opgeleverd of op zou leveren. Hetgeen dat het hen heeft opgeleverd of op zou leveren varieert tussen inzicht, bewustzijn en bevestiging. Doordat meer dan de helft van de studenten geen vervolg heeft gegeven aan de uitslag van het rapport kan geconcludeerd worden dat zij de stap van bewust onbekwaam naar bewust bekwaam waarschijnlijk (nog) niet gemaakt hebben.

Deelvraag 3: Welke factoren zijn van invloed op het gedrag dat na teruggave van het individueel rapport bij de student in gang wordt gezet?

Voor de beantwoording van deelvraag 3 kan gesteld worden dat alle studenten een positieve attitude hebben tegenover de LSS als instrument. Wel werd hier genoemd dat de LSS alleen werkzaam is als een student hier intern voor gemotiveerd is. Minder dan de helft van de studenten geeft aan de uitslag met iemand besproken hebben. In twee gevallen is de uitslag met de slb'er besproken in het SLB gesprek en in één geval met een klasgenoot. Bij geen van de studenten hebben anderen een rol gespeeld in de keuze om de LSS in te vullen of om hier vervolg aan te geven. Bij geen van de studenten is het rapport van de LSS aan bod gekomen in de SLB les. In één geval werd de vragenlijst van de LSS wel klassikaal ingevuld. Het grootste deel van de studenten acht zichzelf in staat om zelfstandig met de uitslag en de tips aan de slag te gaan. Twee studenten gaven aan dat het hen wel zou helpen als zij hier motiverende ondersteuning van de slb'er bij zouden krijgen. Er kan vanuit het ASE model geconcludeerd worden dat de attitude en de

eigen effectiviteit positieve factoren op de gedragsintentie zijn, maar dat het in de meeste gevallen aan sociale invloed of sociale controle ontbreekt. Dit kan de reden zijn dat het grootste deel van de studenten geen intentie tot of daadwerkelijk gedrag laat zien. Ook is het gebrek aan tijd een mogelijke barrière die het daadwerkelijk uitvoeren van gedrag tegengaat.

Deelvraag 4: Wat hebben eerstejaarsstudenten SW nodig om effectief op de uitkomsten van de LSS te reflecteren?

Voor de beantwoording van deelvraag 4 werden de behoefte van de student en ideeën voor verbetering uitgevraagd. Een deel van de studenten zou het prettig vinden als de slb'er meekijkt en meedenkt over de uitslag van de LSS. Ook gaven bijna alle studenten aan dat zij het fijn zouden vinden als er in de SLB en reflectielessen actief aan de slag zou worden gegaan met de uitslag van de LSS. Dit zorgt er volgens een aantal studenten voor dat meer mensen de LSS zouden invullen en er daadwerkelijk iets mee gaan doen. Bijna alle studenten zouden het fijn vinden als de LSS op een later moment nog een keer terug zou komen, zodat zij de eigen voortgang kunnen bekijken. Er werden veel goede ideeën genoemd voor de koppeling tussen de LSS en het onderwijs en voor aanvullingen op de tips. Ook werden er tips gegeven voor werkvormen waarmee de studenten het liefst reflecteren.

Conclusie onderzoeksvraag

Wat zijn de ervaringen van eerstejaarsstudenten SW met de LSS?

Er kan geconcludeerd worden dat de eerstejaarsstudenten SW tevreden zijn over de vorm van het individueel rapport. Voor veel studenten zorgt de LSS voor een bevestiging van wat zij al wisten. De tips die in het rapport staan worden door de studenten als bruikbaar genoemd, maar zij zouden graag meer tips terugzien die zij zelf kunnen ondernemen. Verder kan geconcludeerd worden dat de eerstejaarsstudenten SW grotendeels positief tegen de LSS als instrument aankijken. Zij vinden dat het hen veel oplevert. Toch blijkt dat een groot aantal studenten niet intrinsiek gemotiveerd is om de LSS in eerste instantie in te vullen en daarna met de uitslag aan de slag te gaan, omdat zij denken dat dit van hen verwacht wordt of zelfs verplicht is. Ook weten zij op voorhand niet wat het doel van de LSS is, wat een reden kan zijn voor de afwezigheid van de intrinsieke motivatie om de LSS in te vullen. De studenten hebben voornamelijk behoefte aan meer ondersteuning vanuit de slb'er en een betere koppeling met de LSS en het onderwijs, waarin de uitslag van de LSS bespreekbaar wordt gemaakt en waar actief gereflecteerd wordt op de eigen vaardigheden. Het ontbreken van de koppeling van de LSS met het onderwijs kan dus een reden zijn voor het feit dat de studenten in de meeste gevallen geen gevolg geven aan de uitslag. Een groot deel had er graag wat mee willen doen en is dus wel gemotiveerd. De studenten hebben een aantal goede ideeën waarmee de LSS volgens hen verbeterd kan worden. Dit zijn ideeën voor een betere integratie van de LSS in de lessen, maar ook ideeën voor de timing van de LSS en werkvormen die voor hen effectief werken (zie tabel 1 en tabel 2 in het hoofdstuk 'Resultaten'). Zo zouden de studenten graag zien dat er een volledige SLB of reflectieles aan de uitslag van de LSS besteed wordt en zouden zij de LSS graag ook aan het eind van het jaar ontvangen om de eigen voortgang bij te kunnen houden.

Als gekeken wordt naar het ASE model en welke factoren hiervan invloed hebben op de intentie tot gedrag of het gedrag van de studenten kan geconcludeerd worden dat het aan een positieve attitude en de positieve inschatting van zelf effectiviteit niet ontbreekt. Hier blijkt echter wel dat de mate van sociale invloed een negatief effect heeft gehad op de intentie tot gedrag. Meer ondersteuning bij en het meer bespreekbaar maken van de uitslag zal waarschijnlijk samen met de positieve attitude en de inschatting van eigen effectiviteit bijdragen aan de intentie tot gedrag of het daadwerkelijke gedrag van de studenten dat volgt op de teruggave van het rapport.

Wanneer de Zelfdeterminatietheorie wordt gebruikt om de uitkomsten te verklaren, blijkt dat het op het gebied van motivatie bij de studenten vooral aan het onderdeel verbondenheid ontbreekt. Omdat het invullen en het wel of geen vervolg geven aan de uitslag van de LSS een vrije keus is, zullen de studenten voldoende autonomie ervaren. Ook achten zij zichzelf in staat om zelfstandig met de uitslag aan de slag te kunnen. Zij zijn dus voldoende competent. De studenten geven wel aan graag meer ondersteuning van de slb'er te krijgen, de LSS graag als onderdeel van de SLB of reflectieles te zien en de uitslag hier graag met anderen te bespreken. Als het stukje verbondenheid vergroot wordt, zal dit er waarschijnlijk voor zorgen dat de studenten meer intrinsiek gemotiveerd raken om daadwerkelijk met de LSS en de uitslag hiervan aan de slag te gaan.

Discussie

In dit hoofdstuk wordt een kritische blik geworpen op de inhoud van het product en het verloop van het proces. In de kritische blik wordt de beschrijving van de validiteit en betrouwbaarheid van het onderzoek ook meegenomen. Tot slot volgt een stukje reflectie op de eigen rol.

Productevaluatie

Validiteit

Voor het onderzoek zijn zeven studenten geïnterviewd. Er is voor dit aantal gekozen omdat er sprake was van een combinatie tussen kwantitatief en kwalitatief onderzoek en omdat er geen nieuwe informatie meer vergaard kon worden. Wel is het lastig om te concluderen of deze zeven studenten een goede afspiegeling zijn van de groep die de LSS heeft ingevuld. Om hier een beter beeld van te krijgen zouden meer studenten ondervraagd kunnen worden. Dit was vanwege de tijd en de bereidheid van de studenten om mee te werken aan de interviews niet haalbaar. Dit neemt niet weg dat het onderzoek veel informatie heeft opgeleverd en dat de studenten veel goede ideeën hebben genoemd voor de verbetering van de LSS.

Omdat de studenten die de enquête hebben ingevuld hier zelf voor hebben gekozen en de studenten zich vrijwillig hebben aangemeld voor het interview, kan het zo zijn dat dit voornamelijk de studenten met een positieve ervaring met de LSS zijn geweest. Daarnaast is voor het onderzoek alleen de groep studenten geïnterviewd die de LSS heeft ingevuld. Hier is voor gekozen omdat de opdrachtgever onder andere wilde weten wat de studenten van de vorm van het rapport vonden en omdat deze mailadressen vooraf bij de opdrachtgever bekend waren. Om een beeld te krijgen van de behoeften van studenten Social Work op het gebied van de LSS is het eigenlijk nodig om ook een beeld te krijgen van waarom het grootste deel het niet heeft ingevuld. Hiervoor wordt geadviseerd om een vervolgonderzoek te doen waarbij onderzocht wordt wat de mening van studenten is die de LSS niet hebben ingevuld. Zo ontstaat er een beter beeld van wat er voor de hele opleiding Social Work aangepast of geïmplementeerd kan worden rondom de LSS.

Met de huidige populatie is daarentegen wel een goed beeld ontstaan van de mening van de studenten over het rapport van de LSS en de beweegredenen van de studenten om wel of geen vervolg te geven aan de uitkomsten van het rapport.

Betrouwbaarheid

Twee van de geïnterviewde studenten hadden het rapport voor aanvang van het interview nog nooit gezien. Dit werd opgelost door de student het voorbeeldrapport te laten zien en hen te vragen het eigen rapport er bij te pakken voor het interview. Dit kan als gevolg hebben gehad dat de studenten niet voldoende op de hoogte waren van de inhoud van het rapport waardoor hun antwoorden mogelijk minder betrouwbaar zijn. Ook hadden zij (nog) geen acties ondernomen naar aanleiding van het rapport, wat ervoor zorgde dat een aantal vragen anders gesteld moesten worden. Er is geprobeerd om de vragen zo te stellen dat de reacties hierop toch gebruikt konden worden voor het interview. Dat is goed gelukt.

Uit het onderzoek blijkt ook dat de studenten een aantal tegenstrijdige antwoorden geven. Zo geeft een deel aan de scan alleen ingevuld te hebben omdat dit verplicht werd of omdat zij de mail ontvingen met het verzoek de LSS in te vullen. Wel geven de studenten aan het rapport erg nuttig te vinden en dat zij graag meer integratie van de LSS in het bestaande onderwijs zouden willen terugzien. Een verklaring voor het gebrek aan intrinsieke motivatie voor het invullen van de LSS kan zijn dat de studenten vooraf niet wisten wat het doel van de LSS was toen zij deze ontvingen.

Procesevaluatie

De werving van de studenten voor de enquête en interviews ging erg moeizaam. Dit zorgde ervoor dat veel tijd verloren ging aan het proberen te werven van studenten voor de interviews en een lagere respons voor de enquête. In het vervolg kan ervoor worden gekozen om de studenten eerder persoonlijk te benaderen door bijvoorbeeld langs de klassen te gaan. Op die manier worden de studenten beter bereikt en zijn zij waarschijnlijk eerder bereid te helpen met het onderzoek. Dit is niet gedaan omdat de studenten in de betreffende periode tentamens hadden en dus niet klassikaal te bereiken waren.

Ook was het opvallend dat weinig studenten zich aanmeldden voor de interviews en dat er veel reminders gestuurd moesten worden om uiteindelijk met moeite zeven respondenten te kunnen verzamelen. Naast de beantwoording van deelvraag 1 was het doel van de enquête ook om veel studenten te werven voor de interviews. Dit laatste is niet geheel gelukt, omdat slechts drie studenten zich via de enquête hadden aangemeld, en er daarna nog een aantal oproepen via de mail gedaan moesten worden.

Verder is het onderzoeksproces vrij vlot verlopen. De studenten en opdrachtgever hielden zich aan de gemaakte afspraken en de planning werd goed aangehouden. Uiteindelijk is er een mooi resultaat neergezet.

Verschuivingen in onderzoek

Tijdens het uitvoeren van het onderzoek bleek dat de richting van het onderzoek wat verschoof. Waar het onderzoek zich in eerste instantie wilde focussen op het proces dat na teruggave van het rapport in gang werd gezet, bleek dat ook het invulproces en de motivatie daarvoor in de interviews naar voren kwam. Er werd ondervonden dat het onderzoek, naast inzicht in de acties die studenten na teruggave van het rapport ondernemen, eigenlijk ook inzicht gaf in de motivatie van studenten om de LSS in eerste instantie in te vullen en in hoe ervoor gezorgd kan worden dat dit gedaan wordt. Uiteindelijk was de opdrachtgever erg blij met deze extra inzichten en werd er aangegeven dat er nog een winst te behalen valt op het gebied van het enthousiasmeren van studenten om de LSS in te vullen.

In het theoretisch kader is extra literatuur opgenomen om ook deze verschuiving in het onderzoek goed te kunnen onderbouwen.

Voor het verdedigingsgesprek heeft de onderzoeker een poster met QR code naar de vragenlijst ontwikkeld, waarop aangegeven staat wat de LSS voor meerwaarde heeft en wat het studenten oplevert. Deze poster is een uitwerking van aanbeveling A en is toegevoegd als bijlage VI.

Reflectie/visie op de eigen rol

Als onderzoeker is het tijdens een onderzoek belangrijk om objectief te blijven en geen aannames te doen of kenbaar te maken in het rapport of naar de respondenten. Ik denk dat ik een goede neutrale rol heb aangenomen waardoor ik de respondenten en het onderzoek niet heb beïnvloedt. Door bij de respondenten te benadrukken dat alles anoniem verwerkt wordt en er zorgvuldig met de data om wordt gegaan, heb ik een sfeer gecreëerd waarin de respondenten open en eerlijk naar mij waren. Dit zorgde voor prettige gesprekken waarin veel informatie vergaard kon worden.

Waar de verschuiving in het onderzoek eerst voor wat verwarring zorgde, ben ik nu vooral ook trots dat ik de opdrachtgever van extra informatie heb kunnen voorzien en dat ik een start heb kunnen maken met de uitwerking van aanbeveling A.

Aanbevelingen

In dit hoofdstuk worden vier aanbevelingen op basis van de resultaten uit het onderzoek gegeven.

A. Maak het doel van de LSS eerder en op een andere manier helder, zo zullen de studenten waarschijnlijk eerder bereid zijn de LSS in te vullen

Het was voor de studenten niet helder wat het doel van de LSS was op het moment dat zij deze invulden. Dit is waarschijnlijk de reden waarom een groot deel van de studenten ook niet intrinsiek gemotiveerd was om de LSS in te vullen en dit deed omdat zij dachten dat het van hun verwacht werd of omdat het verplicht werd gesteld. Een deel van de studenten wist ook niet dat er een individueel rapport uit de LSS zou komen. Omdat in de mail die de studenten ontvangen al duidelijk beschreven staat wat het doel is en wat de student kan verwachten, kan geconcludeerd worden dat dit door veel studenten niet wordt gelezen. Om deze reden wordt aanbevolen om het doel van de LSS eerder en duidelijker naar de studenten te communiceren. Dit kan bijvoorbeeld gedaan worden door de slb'er een voorbeeldrapport in de SLB les te laten zien, waardoor de studenten weten wat ze kunnen verwachten na het invullen van de LSS. Een andere manier om de studenten eerder te enthousiasmeren is om een filmpje te laten zien of een pakkende flyer te verspreiden. Daarnaast kan de slb'er dan gelijk benadrukken wat de meerwaarde van de LSS is en hoe hier binnen de klas vervolg aan wordt gegeven.

In de voorbereiding op het verdedigingsgesprek is bovenstaande aanbeveling uitgewerkt door een poster te ontwerpen. Deze poster is terug te vinden als bijlage VI. Op de poster is een QR-code geplaatst waarmee studenten meteen op de vragenlijst van de LSS uitkomen. Hiervoor is gekozen omdat de doelgroep het best te bereiken is via de smartphone. In 2019 gebruikte namelijk 99,1% van de Nederlandse jongeren tussen de 12 en 25 jaar dagelijks internet via de smartphone (CBS, 2020). Ook staat op de poster met behulp van een afbeelding aangegeven wat de student kan verwachten als hij de LSS invult en wat de voordelen van de LSS zijn. Tot slot is er ook gebruik gemaakt van de eigen ervaring van de onderzoeker, omdat studenten het vaak als prettig ervaren om een ervaring van een medestudent te horen.

B. Zorg voor een betere koppeling van de uitslag aan het onderwijs en gebruik hiervoor de tips die studenten noemen

Bijna alle studenten geven aan behoefte te hebben aan een koppeling van de LSS met het onderwijs. Er werden door de studenten veel tips genoemd om een betere koppeling te maken tussen de uitslag van de LSS en de SLB of reflectielessen (zie Tabel 1). Er wordt aanbevolen om deze koppeling in het onderwijs te implementeren en hierin een gezamenlijke werkwijze onder de slb'ers te creëren. Door de studenten in de lessen actief te laten reflecteren op de eigen studievoordigheden zal de kans groter zijn dat zij daadwerkelijk met de uitslag van de LSS aan de slag gaan. Om deze reflectie vorm te geven kunnen de werkvormen gebruikt worden die door de studenten als effectief genoemd werden (zie Tabel 2). Door de koppeling met het onderwijs te maken zal de uitslag ook meer door de studenten onderling en met de slb'ers besproken worden. Dit was ook vanuit de student een behoefte die veel genoemd werd. Zoals eerder beschreven in het theoretisch kader kan de slb'er het reflectieproces begeleiden door reflectieve vragen aan de student te stellen en er voor zorgen dat alle stappen in het reflectieproces aan bod komen. Ook de inzet van groepsreflectie, waarbij de student hulp krijgt van medestudenten, kan helpen bij de ontwikkeling van reflectievoordigheden. Daarnaast is het belangrijk om aan de studenten duidelijk te maken dat zij eventueel met de slb'er in gesprek kunnen gaan over de LSS.

C. Bepaal of het goed is om de LSS aan het eind van het school jaar nogmaals te versturen

Veel studenten gaven aan het fijn te vinden om later in het jaar nogmaals een LSS in te vullen om inzicht te krijgen in de eigen voortgang en ontwikkeling.

Er wordt geadviseerd om eerst eens te bekijken hoeveel studenten de LSS in eerste instantie invullen na implementatie van aanbeveling A en hoe actief de studenten ermee aan de slag gaan na implementatie van aanbeveling B. De aanbeveling is dan ook om daarna te bepalen of het goed is om de LSS aan het eind van het schooljaar nogmaals te versturen. Een idee zou zijn om de behoefte aan een extra LSS eerst te peilen bij studenten of docenten, omdat het versturen van de LSS en het genereren van de rapporten vrij veel tijd voor het onderzoeksteam in beslag neemt.

D. Verwerk de aanvullingen en opmerkingen van studenten op de tips in het rapport

Door de studenten werden een aantal opmerkingen en aanbevelingen genoemd voor het individuele rapport. Er wordt aanbevolen om deze tips mee te nemen om het rapport te verbeteren. De concrete aanvullingen van studenten luiden:

- Deelname aan activiteiten van studievereniging SSW als tip opnemen in het rapport
- Meer tips opnemen die de studenten thuis zelf kunnen doen.

Het onderzoeksteam zou bij studievereniging SSW na kunnen gaan welke trainingen of activiteiten er georganiseerd worden en hier een overzicht van in de lijst met tips zetten. Om de lijst wat korter te houden kan er ook een link naar de pagina van de studievereniging geplaatst worden waar de student zelf op kan zoeken wat er allemaal georganiseerd wordt.

Volgens Breinstein (2021) kun je jongeren van generatie Z (geboren tussen 1995 en 2015) het best digitaal bereiken omdat zij doorgaans veel met hun smartphone in de weer zijn. Een idee voor de lijst met tips is het toevoegen van apps zoals Headspace (voor meditatie) en Forest (een app die je motiveert om niet op je telefoon te kijken tijdens bijvoorbeeld het studeren). Deze tips zullen waarschijnlijk als laagdrempelig worden ervaren en de studenten kunnen er zelfstandig mee aan de slag.

Literatuurlijst

- Alblas, G., & Wijsman, E. (2018). *Gedrag in organisaties* (7de editie). Noordhoff.
- Baarda, B., & Bakker, E. (2018). *Basisboek Kwalitatief Onderzoek* (4de editie). Groningen, Nederland: Noordhoff.
- Boniwell, I. (2012). *Positive Psychology in a Nutshell* (3rd edition). Amsterdam University Press.
- Breinstein. (2021, 28 maart). *Digitalisering en generatie Z*. Geraadpleegd op 26 mei 2022, van <https://www.breinstein.nl/de-digitale-wereld/digitalisering-en-generatie-z/>
- Brinkman, J., & Oldenhuis, H. (2014). *Beroep op onderzoek* (2de editie). Groningen, Nederland: Noordhoff.
- Brug, J., Assema, P., & Lechner, L. (2017). *Gezondheidsvoorlichting en gedragsverandering*. Koninklijke Van Gorcum.
- CBS. (2020, 24 maart). *CBS Statline Jeugdmonitor*. CBS.nl. Geraadpleegd op 28 juni 2022, van <https://jmopendata.cbs.nl/#/JM/nl/>
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). The "What" and "Why" of Goal Pursuits: Human Needs and the Self-Determination of Behavior. *Psychological Inquiry*, 11(4). https://doi.org/10.1207/s15327965pli1104_01
- Feldman, R. S. (2016). *Ontwikkelingspsychologie* (7e editie). Pearson Benelux.
- Feldman, R. (2015). *Ontwikkelingspsychologie II, met MyLab NL* (7de editie). Pearson Benelux B.V.
- Grit, R., & Gerritsma, M. (2016). *Competent adviseren* (3de editie). Groningen, Nederland: Noordhoff.
- Van Horssen, H. (2010, 25 mei). Uitval studenten is geld en talent verspillen. *Trouw*. <https://www.trouw.nl/nieuws/uitval-studenten-is-geld-en-talent-verspillen~b28abe4f/>
- Intermijn. (2019, 31 oktober). *Intermijn • Studievaardigheden*. Geraadpleegd op 17 februari 2022, van <https://intermijn.nl/wiki/studievaardigheden/>
- LKvV, ISO, & LSVb. (2014, juni). Studiesucces: een nieuwe definitie. <https://www.iso.nl/wp-content/uploads/2014/06/Studiesucces-een-nieuwe-definitie.pdf>
- Loket Gezond Leven. (z.d.). *Modellen en theorieën voor gezondheidsbevordering toegelicht*. Loketgezondleven.nl. Geraadpleegd op 3 maart 2022, van [https://www.loketgezondleven.nl/gezondheidsthema/bevorderen-van-gezond-gedrag-hoe-doet-u-dat/greep-theorie/modellen-en-theorieen#:~:text=Het%20ASE%20model%20is%20gebaseerd,\(ASE\)%20be%C3%AFnvloedt%20de%20intentie.](https://www.loketgezondleven.nl/gezondheidsthema/bevorderen-van-gezond-gedrag-hoe-doet-u-dat/greep-theorie/modellen-en-theorieen#:~:text=Het%20ASE%20model%20is%20gebaseerd,(ASE)%20be%C3%AFnvloedt%20de%20intentie.)
- Managementplatform. (2021, 8 juli). *Het ASE-model – Management Platform*. Managementplatform.nl. Geraadpleegd op 28 maart 2022, van <https://managementplatform.nl/het-ase-model/08/07/2021>

- Meijers, F., & Mittendorff, K. (2017). *Zelfreflectie in het hoger onderwijs*. Garant.
https://books.google.nl/books?hl=nl&lr=&id=6xIxDwAAQBAJ&oi=fnd&pg=PA33&q=reflectieproces+studenten+hoger+onderwijs&ots=YaPp8oQELF&sig=kF-Mf_Nft9dDUeV_Z8c4QuAEeuQ&redir_esc=y#v=onepage&q=reflectieproces%20studenten%20hoger%20onderwijs&f=false
- NIP. (2016, 30 augustus). 2. *De basisprincipes*. Geraadpleegd op 10 maart 2022, van <https://www.psynip.nl/uw-beroep/beroepsethiek/beroepscode/de-basisprincipes/>
- Nederlands Jeugdinstituut. (2017, 8 juni). *Levensvaardigheden | Nederlands Jeugdinstituut*. nji. Geraadpleegd op 28 juni 2022, van <https://www.nji.nl/interventies/levensvaardigheden>
- Nordin, L. (2021, 18 juli). *Zo helpt de leercurve van Maslow je in jouw ontwikkeling!* NABL. Geraadpleegd op 20 februari 2022, van <https://nabl.nl/persoonlijke-effectiviteit/zo-helpt-de-leercurve-van-maslow-je-in-jouw-ontwikkeling/>
- Onderzoeksteam Studiesucces, (2022, februari). *Visie op studiesucces*.
[https://hogeschoolleiden.sharepoint.com/:w:/r/sites/18191819.onderzoeksteamstudiesucces/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7B9911B532-E3F4-4478-B3CC-CE63FEB864F8%7D&file=Info%20OTS%20\(voorheen%20BSS\).docx&action=default&mobileredirect=true](https://hogeschoolleiden.sharepoint.com/:w:/r/sites/18191819.onderzoeksteamstudiesucces/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7B9911B532-E3F4-4478-B3CC-CE63FEB864F8%7D&file=Info%20OTS%20(voorheen%20BSS).docx&action=default&mobileredirect=true)
- van Onzenoort, C. H. (2010). Als uitval opvalt : studie-uitval in het hoger beroepsonderwijs. Uitgeverij BOXPress. Geraadpleegd op 28 juni 2022, van https://pure.uva.nl/ws/files/1289480/73001_06.pdf
- RIVM, Trimbos Instituut, & GGD GHOR Nederland. (2021). *Monitor Mentale gezondheid en Middelengebruik Studenten hoger onderwijs*. <https://doi.org/10.21945/RIVM-2021-0194>
- SLO. (z.d.). *Reflectie uitlokken*. Geraadpleegd op 10 maart 2022, van <https://www.slo.nl/thema/meer/handreiking/handreiking/rol-docent/reflectie-uitlokken/>
- Slotboom, & Van Hulzen. (2019, september). *Onderzoeksteam Studiesucces (voorheen bureau Studiesucces)*.
[https://hogeschoolleiden.sharepoint.com/:w:/r/sites/18191819.onderzoeksteamstudiesucces/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7B9911B532-E3F4-4478-B3CC-CE63FEB864F8%7D&file=Info%20OTS%20\(voorheen%20BSS\).docx&action=default&mobileredirect=true](https://hogeschoolleiden.sharepoint.com/:w:/r/sites/18191819.onderzoeksteamstudiesucces/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7B9911B532-E3F4-4478-B3CC-CE63FEB864F8%7D&file=Info%20OTS%20(voorheen%20BSS).docx&action=default&mobileredirect=true)
- Studiekeuze123. (z.d.). *Studiesucces - Studiekeuze123*. [studiekeuze123.nl](https://www.studiekeuze123.nl/studiekeuzewoordenboek/studiesucces). Geraadpleegd op 17 februari 2022, van <https://www.studiekeuze123.nl/studiekeuzewoordenboek/studiesucces>
- Trimbos-instituut, RIVM, & GGD GHOR Nederland. (2021). Deelrapport I Mentale gezondheid van studenten in het hoger onderwijs. *Monitor Mentale gezondheid en Middelengebruik Studenten hoger onderwijs*, 45–47. <https://www.trimbos.nl/wp-content/uploads/2021/11/AF1955-Monitor-Studenten-Deelrapport-1-Mentale-gezondheid.pdf>
- Vereniging Hogescholen. (2021, april). *Factsheet | Studiesucces, uitval en studiewissel 2020/2021*.
https://www.vereniginghogescholen.nl/system/knowledge_base/attachments/files

/000/001/200/original/factsheet_studievoortgang_2020-2021_v2.pdf?1617777657

Vereniging Hogescholen. (z.d.). *Vereniging Hogescholen*. verenighogescholen.nl. Geraadpleegd op 14 februari 2022, van <https://www.verenighogescholen.nl/kennisbank/feiten-en-cijfers/artikelen/dashboard-studiesucces-uitval-en-studiewissel>

Vos, H., & Vlas, W. D. J. (2000). *Reflectie en actie*. (EL/OC-DOC; No. 00-07). Universiteit Twente - Elektrotechniek.

Wij-leren. (2021, 20 mei). *In hoeverre draagt zelfreflectie door mbo-4 studenten bij aan hun studiesucces?* wij-leren.nl. Geraadpleegd op 22 maart 2022, van <https://wij-leren.nl/zelfreflectie-mbo-4-studiesucces.php>

Woudt-Mittendorf. (2019, september). *Bouwstenen voor SLB 2.0: een toekomstbestendig ontwerp*. <https://onderwijsinnovatie.ou.nl/oi-september19/bouwstenen-voor-slb-20-een-toekomstbestendig-ontwerp/overlay/lees-meer-woudt-mittendorff/>

Zimbardo, P., & Johnson, R. (2017). *Psychologie, een inleiding* (1ste editie). Pearson Benelux B.V.

ZonMw. (2020, 12 mei). *Vroegtijdige onderkenning van psychische problemen bij studenten - ZonMw*. [www.zonmw.nl](https://www.zonmw.nl/nl/actueel/nieuws/detail/item/vroegtijdige-onderkenning-van-psychische-problemen-bij-studenten/#:%7E:text=Psychische%20problemen%20bij%20studenten%20hangen,een%20grotere%20kans%20op%20werkloosheid.). Geraadpleegd op 22 maart 2022, van <https://www.zonmw.nl/nl/actueel/nieuws/detail/item/vroegtijdige-onderkenning-van-psychische-problemen-bij-studenten/#:%7E:text=Psychische%20problemen%20bij%20studenten%20hangen,een%20grotere%20kans%20op%20werkloosheid.>

Bron van afbeeldingen:

Managementmodellensite. (z.d.). Bekwaamheid en bewustheid [Illustratie]. Managementmodellensite.nl. <https://managementmodellensite.nl/bekwaamheid-bewustheid/>

Managementplatform. (2021, 8 juli). *Het ASE model* [Illustratie]. managementplatform.nl. <https://managementplatform.nl/het-ase-model/08/07/2021>

Bijlage I: Begrippenlijst

LSS: Leidse scan voor studievoordigheden

OTS: Onderzoeksteam studiesucces

SW: Social Work

TP: Toegepaste Psychologie

SLB: Studieloopbaanbegeleiding

Slb'er: Studieloopbaanbegeleider

Bijlage II: verzoek tot invullen enquête:

Beste Social Work student,

Mijn naam is Laura en ik ben bezig met mijn afstudeerscriptie voor de opleiding Toegepaste Psychologie.

In opdracht van onderzoeksteam Studiesucces ben ik bezig met een onderzoek naar de ervaringen van eerstejaarsstudenten SW met de Leidse Scan voor Studievaardigheden (LSS). De LSS is een vragenlijst, ontwikkeld om studenten te ondersteunen bij het ontwikkelen van studievaardigheden. In oktober heb je deze scan ingevuld en een rapport ontvangen met jouw resultaten. Om deze reden wil ik je uitnodigen de bijgevoegde enquête in te vullen.

Het invullen van de enquête is volledig vrijwillig en de resultaten worden anoniem verwerkt. Met het invullen help je de Leidse Scan voor Studievaardigheden te verbeteren voor nieuwe eerstejaarsstudenten.

Voor mijn onderzoek zou het mij heel erg helpen als je onderstaande enquête zou willen invullen. De enquête bestaat uit 10 vragen en zal nog geen 5 minuten van je tijd in beslag nemen. Het zou fijn zijn als je de enquête vóór 18 april in zou willen vullen.

<https://forms.gle/68kP9gj1f3f2uG2TA>

Alvast heel erg bedankt voor je medewerking! Als je nog vragen hebt kun je me altijd een mailtje sturen.

Groeten, Laura van Vliet

S1111852@student.hsleiden.nl

Bijlage III: Enquêtevragen

(Wordt verspreid via google Forms)

Beste eerstejaarsstudent Social Work,

In deze enquête worden je een aantal vragen gesteld over de Leidse Scan voor Studiesucces (LSS) die je begin november hebt ingevuld. Als het goed is heb je een rapport ontvangen waarin jouw scores inzichtelijk zijn gemaakt.

Als je geen goed beeld meer hebt van hoe het rapport eruit ziet, wil ik je vragen deze nog even snel door te nemen. Het rapport heb je op 26 november van Onderzoeksteam Studiesucces ontvangen in je mailbox.

De enquête bestaat uit 10 vragen en zal hooguit 5 minuten van je tijd in beslag nemen. Door het invullen help je mij met mijn afstudeeronderzoek en help je toekomstige eerstejaarsstudenten aan een betere ervaring.

Alvast heel erg bedankt!

1. Wat is je leeftijd?
Open vraag
2. Wat is je vooropleiding?
Antwoordoptie: VWO, HAVO, MBO, 21+ toets, anders, namelijk...
3. Wat is voor jou de reden geweest om de LSS in te vullen?
Open vraag
4. Ik kon de infographic duidelijk aflezen
Helemaal eens, eens, neutraal, oneens, helemaal oneens
5. Ik vond de vergelijking van mijn eigen score met de gemiddelde score zinvol
Helemaal eens, eens, neutraal, oneens, helemaal oneens
6. Ik herkende mijzelf in de resultaten die in het rapport naar voren kwamen
Helemaal eens, eens, neutraal, oneens, helemaal oneens
7. Ik ben tot nieuwe inzichten gekomen over mijn eigen studievaardigheden/studiehouding
Helemaal eens, eens, neutraal, oneens, helemaal oneens
8. Ik vind de tips/tools die op de laatste pagina van het rapport worden gegeven bruikbaar
Helemaal eens, eens, neutraal, oneens, helemaal oneens
9. Ben je bereid binnenkort meer verdieping in jouw ervaring met de LSS te geven tijdens een één op één gesprek met mij op de hogeschool? Dit interview zal volledig anoniem verwerkt worden en kunnen we inplannen op een voor jou gunstig moment. Als je hieraan wilt meewerken kun je hieronder je e-mailadres invoeren. Als je niet wilt meewerken kun je door naar de laatste vraag.
Emailadres:
10. Heb je nog opmerkingen over jouw ervaring met de LSS/het aflezen van het rapport?

Hartelijk bedankt voor het invullen van deze enquête! Als je nog vragen of opmerkingen hebt kun je mij een mailtje sturen: s1111852@student.hsleiden.nl

Bijlage IV: Topiclijst interviews

Onderwerp	Dimensie	Vraag
Aflezen rapport	Naar aanleiding van uitkomsten enquête	Wat zou er volgens jou voor zorgen dat het rapport makkelijker af te lezen is?
Doel van de LSS	Doel	Was het doel van de LSS voor jou helder toen je de LSS invulde?
	Iets opgeleverd	Heb je het idee dat de LSS jou iets heeft opgeleverd?
Vervolgacties	Eigen acties	Welke acties heb je na het aflezen van het rapport ondernomen?
	Tips/tools	Met welke tips/tools ben je aan de slag gegaan? Wat maakt dat je dit wel/niet gedaan hebt? Miste je nog tips in het overzicht?
	Medestudenten	Met wie heb je de uitslag van de LSS besproken?
	SLB	Hoe is de LSS aan bod gekomen tijdens SLB les?
	SLB gesprek	Hoe is de LSS aan bod gekomen tijdens het SLB gesprek?
ASE	Attitude	Wat is jouw mening of houding tegenover de LSS?
	Sociale invloed	In hoeverre hebben anderen voor jou een rol gespeeld om de LSS in te vullen In hoeverre spelen anderen voor jou een rol om wel/niet aan de slag te gaan met de uitslag van de LSS
	Eigen effectiviteit	In hoeverre heb je het idee zelfstandig aan de slag te

		kunnen met de uitslag van de LSS? Wat zou je nodig hebben om makkelijker met de uitslag aan de slag te gaan?
Ideeën	Reflecteren	Welk inzicht in jezelf heeft de LSS opgeleverd? Klopte de uitslag met jouw verwachtingen? Welke tips of ideeën heb je om de LSS te verbeteren? Welke tips of ideeën heb je voor de opleiding om het reflecteren op vaardigheden zoals die van de LSS makkelijker te maken? Welke vormen van reflectie zijn voor jou nuttig?
Timing	Timing	Wat vind je van het moment waarop de LSS verstuurd is?
Overige opmerkingen		Is er verder nog iets dat je over dit onderwerp kwijt wil?

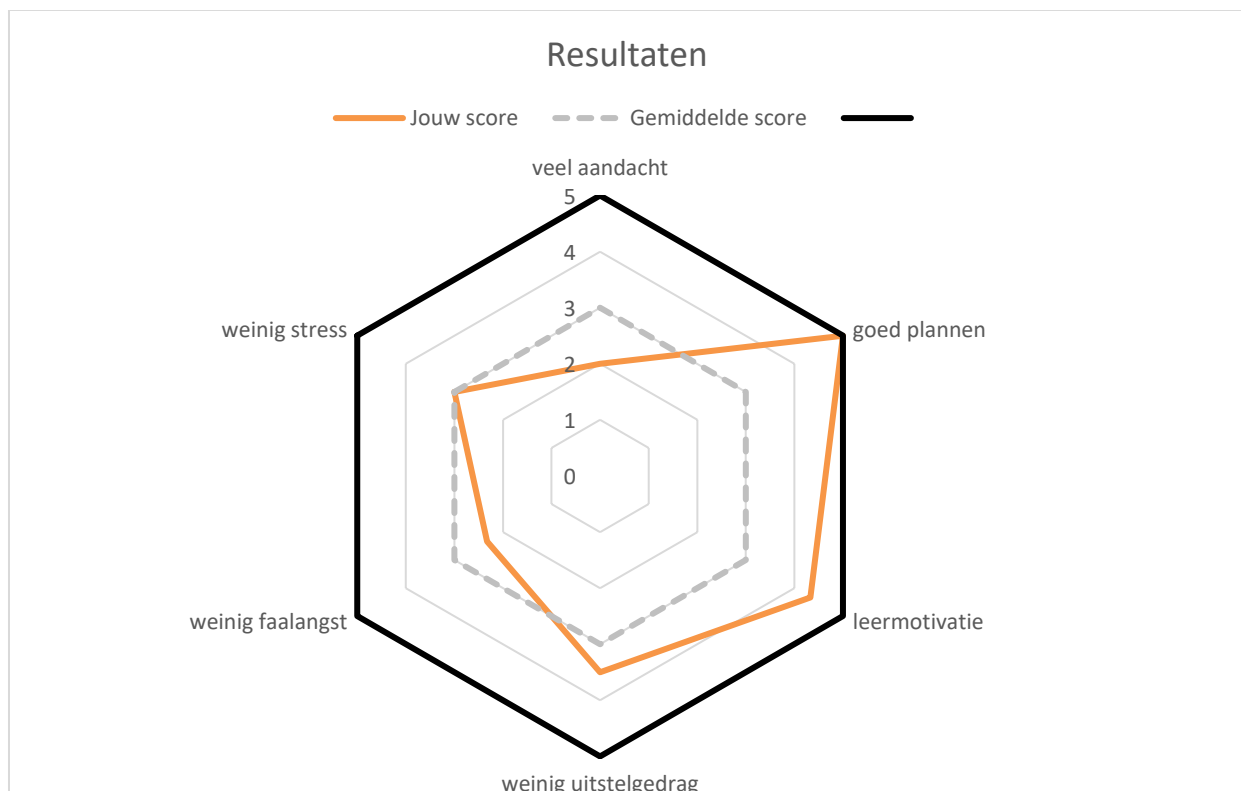
Bijlage V: voorbeeldrapport LSS

Infographic Leidse Scan voor Studievaardigheden (LSS)

Laura van Vliet

1111852

datum: november 2021

Interpretatie van de resultaten

In de bovenstaande figuur vind je een overzicht van jouw scores op verschillende vaardigheden en eigenschappen (de oranje lijn). Voor elke schaal is een score mogelijk van 1 tot 5, waarbij de score 3 als een gemiddelde kan worden gezien (de grijze stippellijn). Een score van 3, 4 of 5 houdt in dat je gemiddeld genomen even goed of hoger hebt gescoord in vergelijking met studiegenoten. Een score van 1 of 2 betekent dat je in vergelijking met studiegenoten lager scoort en dat je deze vaardigheid of eigenschap verder kan ontwikkelen. Voor leerstrategieën is een apart overzicht van scores weergegeven. Op de volgende pagina vind je een beknopte beschrijving van de verschillende factoren. Op de derde pagina worden tips gegeven om je verder te ontwikkelen. We adviseren je om in gesprek te gaan met je SLB-er over de mate waarin je jezelf herkent in de resultaten en met welke tools je aan de slag wil gaan.

Aandacht

Onder aandacht wordt verstaan de mate waarin het je lukt om je aandacht vast te houden om taakgericht te kunnen werken. Als je een score van 3, 4 of 5 hebt op de schaal Aandacht, betekent het dat je in vergelijking met studiegenoten hebt aangegeven dat je over het algemeen goed je aandacht kan vasthouden. Een score van 1 of 2 betekent dat je in vergelijking met studiegenoten hebt aangegeven dat je wel eens moeite hebt om je te concentreren op je schoolwerk en je je gemakkelijk laat afleiden van je werk.

Plannen

Onder plannen wordt verstaan de mate waarin je in staat bent om acties te initiëren en activiteiten te plannen en organiseren. Een score van 3, 4 of 5 houdt in dat je in vergelijking met studiegenoten hebt aangegeven dat je goed bent in plannen en organiseren. Een score van 1 of 2 betekent dat je in vergelijking met studiegenoten hebt aangegeven dat je plannen en organiseren lastig vindt en je werk niet altijd op tijd afkrijgt.

Faalangst

Faalangst heeft betrekking op de mate waarin je last hebt van de angst om fouten te maken en slechte schoolresultaten te behalen. Een score van 3, 4 of 5 houdt in dat je in vergelijking met studiegenoten weinig angst ervaart of je zorgen maakt bij het voorbereiden en het maken van een toets. Een score van 1 of 2 betekent dat je in vergelijking met studiegenoten meer faalangst ervaart en dat dit je mogelijk belemmert bij het maken van toetsen.

Studiestress

Onder studiestress wordt verstaan de mate waarin je stress ervaart bij het maken van schoolwerk of het voorbereiden van een toets. Een score van 3, 4 of 5 houdt in dat je in vergelijking met studiegenoten weinig stress ervaart tijdens je studie. Een score van 1 of 2 betekent dat je in vergelijking met studiegenoten meer stress ervaart bij het studeren en dat je daardoor mogelijk niet goed in je vel zit en minder goed presteert.

Uitstelgedrag

Uitstelgedrag heeft betrekking op hoe je omgaat met afleidingen en de mate waarin je je schoolactiviteiten uitstelt. Een score van 3, 4 of 5 houdt in dat je in vergelijking met studiegenoten weinig moeite hebt om aan de slag te gaan met je schoolwerk. Een score van 1 of 2 betekent dat je in vergelijking met studiegenoten meer moeite hebt om jezelf te zetten tot het maken van schoolwerk of het voorbereiden op een toets.

Leermotivatie

Leermotivatie gaat over de mate waarin het je lukt om jezelf te motiveren voor je studie en graag goede resultaten wilt halen. Een score van 3, 4 of 5 betekent het dat je in vergelijking met studiegenoten hebt aangegeven dat je goed in staat bent om jezelf te motiveren. Een score van 1 of 2 betekent het dat je in vergelijking met andere studenten soms moeite hebt om jezelf te motiveren voor je studie.

Leerstrategieën

Hieronder zie je welke antwoorden je hebt gegeven op de vragen over leerstrategieën (1=helemaal mee oneens, 5=helemaal mee eens).

Vraag	Score
Als ik de stof niet begrijp, vraag ik het aan een andere student of aan de docent.	2
Als ik zit te leren zoek ik uit welke begrippen ik nog niet goed door heb.	5
Ik bereid me vaak samen met klasgenoten voor op een toets.	4
Ik toets mezelf door vragen aan mezelf te stellen of gebruik te maken van bepaalde hulpmiddelen (bijvoorbeeld Forms, Quizlet of een oefentoets).	1
Ik werk regelmatig aan mijn schoolwerk in plaats van alles in een korte periode te maken	3
Ik controleer vaak samen met klasgenoten of ik de leerstof voldoende heb begrepen.	4

Hieronder vind je enkele tips om aan de slag te gaan met de verschillende vaardigheden. Ook als je de vaardigheid al goed beheerst, kun je met de tips aan de slag om er beter in te worden!

Aandacht

- Mindfulness oefeningen, bijvoorbeeld de podcast [Mindfulnessoefeningen](#) van de Vrije Universiteit;
- Regelmatig pauze nemen en bewegen;
- Brain training games, bijvoorbeeld [Braingymmer](#);
- De training [Effectief studeren](#) van het decanaat;
- De module [Concentratie en uitstelgedrag](#) van mirro, je kunt hier inloggen met je studentenaccount;
- Studeren met andere studenten om elkaar bij de les te houden.

Plannen

- De sharepointpagina [Doelen stellen om te studeren](#) van de Life skills toolbox
- De sharepointpagina [Productiviteit: plannen prioriteiten stellen](#) van de Life skills toolbox
- De training [Plannen](#) van het decanaat;

Leermotivatie

- De training [Effectief studeren](#) van het decanaat;
- Samen studeren met andere studenten, eventueel via de studievereniging;
- Sharepoint omgeving [Effectief Studeren](#).

Faalangst

- De training [Omgaan met faalangst en studiestress](#) van het decanaat;
- De training [Veerkracht/Zelfvertrouwen](#) van het decanaat.

Studiestress

- De training [Omgaan met faalangst en studiestress](#)
- Sharepoint omgeving [Effectief studeren](#)
- Mindfulness oefeningen, bijvoorbeeld de podcast [Mindfulnessoefeningen](#) van de Vrije Universiteit;
- Regelmatig pauze nemen en bewegen;
- Neem momenten voor ontspanning, eventueel gerichte oefeningen;
- Zorg voor afwisseling bij het maken van schoolwerk.

Uitstelgedrag

- De sharepointpagina [Doelen stellen om te studeren](#) van de Life skills toolbox;
- De sharepointpagina [Productiviteit: plannen prioriteiten stellen](#) van de Life skills toolbox;
- De sharepointpagina [Omgaan met uitstelgedrag](#) van de Life skills toolbox;
- De trainingen [Plannen](#) en [Effectief studeren](#) van het decanaat.
- De module [Concentratie en uitstelgedrag](#) van mirro, je kunt hier inloggen met je studentenaccount.
- Definieer bij projecten en grote taken altijd kleine eerstvolgende acties;
- Ga maximaal 45 min. aan de slag, neem regelmatig pauze;
- Begin met een activiteit waar je het meest tegenop ziet;
- Beloon jezelf;
- Bewaak je grenzen, neem niet te veel hooi op je vork.

Leerstrategieën

- Sharepoint omgeving [Effectief Studeren](#)
- Quizlet;
- Forms;
- Oefentoets;
- Het maken van een mindmap;
- Kennis toepassen op casussen/video;
- Bekijken van kennisclips.

Deze infographic is opgesteld door onderzoeksteam Studiesucces¹ op basis van jouw antwoorden op de vragen van de LSS. In de vragenlijst is gevraagd naar vaardigheden en persoonlijke eigenschappen die van invloed zijn om succesvol te studeren. Deze vaardigheden en eigenschappen staan niet vast, maar kun je ontwikkelen. De uitkomsten die in dit rapport beschreven staan, kunnen daarom gebruikt worden binnen de studieloopbaanbegeleiding van de opleiding.

Bij elke vaardigheid zijn enkele tips aangereikt. Deze zijn afkomstig van het aanbod van tools en trainingen van Hogeschool Leiden. Voor meer informatie over de mogelijkheden voor ondersteuning willen we je graag wijzen op de website van het [decanaat](#). Hier vind je onder andere trainingen en workshops over [Effectief studeren](#), [Veerkracht/Zelfvertrouwen](#) en [Omgaan met studiestress](#).

Naast het aanbod van het decanaat wordt vanuit de hogeschool de [Life skills toolbox](#) aangeboden, bedoeld om studenten te ondersteunen bij hun persoonlijke en professionele ontwikkeling. Hierin zijn verschillende tools opgenomen die je kunnen helpen om effectief te studeren en je te ontwikkelen als professional.

Binnen de opleiding Sociaal Werk wordt de Sharepoint omgeving '[Effectief Studeren](#)' aangeboden. Dit is een online cursus met informatie en oefeningen om je te ondersteunen bij het studeren. Het eerste deel van de cursus is gericht op **Focus op voorbereiding**. Hierin worden drie onderdelen besproken die van invloed zijn om effectief te studeren, namelijk je [houding en gedachten](#), je [motivatie](#) en [concentratie](#). Het idee hierachter is dat je houding en gedachten invloed hebben op je motivatie en de motivatie weer van invloed is op je concentratie. Het tweede deel van de cursus is gericht op **Focus op studeren**. De focus op studeren gaat over [de voorbereiding op de lessen](#), verschillende [leertechnieken](#) en als laatste over [timemanagement](#). Wanneer je voorbereid naar de les gaat zul je meer uit de les halen en hierdoor meer leren. Om je beter voor te bereiden zijn leertechnieken nodig. Om deze uit te voeren is timemanagement belangrijk.

Studievereniging SSW biedt studiegerelateerde activiteiten en workshops aan, zie hun website: <https://www.sswleiden.nl/>.

Tot slot willen we je adviseren om met je SLB-er in gesprek te gaan over de resultaten van dit rapport en samen te bespreken welke tools en handvatten jou kunnen helpen om je verder te ontwikkelen. Ook op internet zijn veel tips te vinden, zoek uit wat bij jou past.

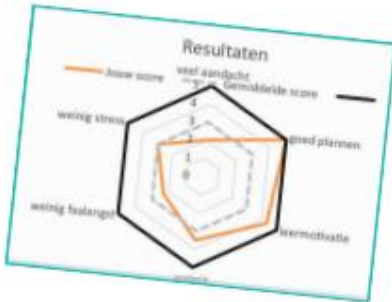
---

¹ Onderzoeksteam Studiesucces conformeert zich aan de beroepsethische gedragsregels van het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP). Dit document bevat vertrouwelijke gegevens, waar zorgvuldig mee om wordt gegaan. Het rapport wordt bewaard met inachtneming van de privacyregels. Voor vragen en bezwaren kun je terecht bij Onderzoeksteam Studiesucces studiesucces.swtp@hsleiden.nl

KRIJG INZICHT IN JOUW STUDIEVAARDIGHEDEN!

Vul de Leidse Scan voor Studievaardigheden in

Scan de QR-code!

✓ Inzicht in jouw studievoordigheden.
✓ Het invullen duurt maar 5 minuten.
✓ Een goede basis voor jouw SLB gesprek.

Je ontvangt een persoonlijk rapport met overzicht van jouw studievoordigheden en een lijst met tips om deze te verbeteren.

De LSS geeft je de mogelijkheid jouw studievoordigheden te verbeteren. Zo heb ik de training "Omgaan met studiestress" gevolgd, waardoor ik nu veel minder last heb van faalangst!
- Laura (vierdejaars studente)

hogeschool
Leiden